

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA
APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

ANEXĂ

PLAN DE URGENȚĂ
pentru securitatea aprovizionării cu gaze naturale în România

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Cuprins

LISTĂ ACRONIME:	5
1. INTRODUCERE.....	6
2. INFORMAȚII GENERALE	8
3. NIVELURILE DE CRIZĂ.....	9
3.1. Definirea nivelurilor de criză.....	9
3.2. Procedura de activare/închidere a unuia dintre nivelurile de criză.....	9
3.2.1. Alertă timpurie	9
3.2.2. Alertă	13
3.2.3. Urgență.....	15
3.2.4. Indicatorii utilizați pentru a analiza declararea unui anumit nivel de criză	18
3.2.5. Incidente care pot declanșa o situație de criză	19
3.3. Obligațiile de raportare și schimbul de informații.....	21
4. MĂSURI ADOPTATE PENTRU FIECARE NIVEL DE CRIZĂ.....	23
4.1. Acțiunile predefinite pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale în cazul unui nivel de criză.....	23
4.1.1. Alertă timpurie	23
4.1.2. Alertă	23
4.1.3. Urgență.....	24
4.2. Măsurile adoptate individual în cazul declarării unuia dintre nivelurile de criză.....	25
4.2.1. Alertă timpurie	25
4.2.1.1. Managementul programelor de reparații/investiții	25
4.2.2. Alertă	25
4.2.2.1. Modificarea voluntară a nominalizărilor	26
4.2.2.2. Utilizarea capacităților de extracție/stocurilor disponibile în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale.....	26
4.2.2.3. Reducerea consumului clienților care pot fi întreruși în baza contractelor comerciale cu clauze de întreruptibilitate.....	26
4.2.3. Urgență.....	27
4.2.3.1. Măsuri nebazate pe piață axate pe cerere	28
4.2.3.1.1. Introducerea restricțiilor privind consumul de gaze naturale pentru clienții neprotejați.....	28
4.2.3.2. Măsuri nebazate pe piață axate pe ofertă.....	31

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.2.3.2.1. Flexibilitate sporită a importului	31
4.2.3.2.2. Creșterea obligatorie a nivelului producției de gaze naturale	31
4.2.3.2.3. Reducerea dezechilibrului asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire	31
4.2.3.2.4. Adaptarea nivelului optim de funcționare al SNT (line pack)	31
4.2.3.2.5. Creșterea capacității tehnice de extracție din depozitele de înmagazinare subterană.....	32
5. ROLUL ȘI RESPONSABILITĂȚILE ENTITĂȚILOR IMPLICATE PENTRU FIECARE NIVEL DE CRIZĂ.....	33
5.1. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă timpurie.....	38
5.2. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă	40
5.3. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Urgență	42
6. MĂSURI SPECIFICE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ENERGIA ELECTRICĂ ȘI TERMOFICAREA.....	46
6.1. Furnizarea de energie electrică produsă pe bază de gaze	46
6.2. Impactul probabil al întreruperii aprovizionării cu gaze naturale asupra sectorului electric	46
6.2.1. Măsuri pentru a atenua impactul potențial al unei perturbări a furnizării cu gaze în sectorul energiei electrice	46
6.3. Impactul probabil al unei perturbări a furnizării de gaze în sectorul termoficării.....	47
6.3.1. Măsuri de atenuare a impactului întreruperii alimentării cu energie termică	48
7. MANAGERUL DE CRIZĂ	49
8. MĂSURI PRIVIND CONSUMUL NEJUSTIFICAT AL CLIEȚILOR NEPROTEJAȚI ÎN TIMPUL NIVELULUI DE URGENȚĂ	50
9. TESTE DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ.....	51
10. DIMENSIUNEA REGIONALĂ.....	52
10.1. Măsurile de adoptat pentru fiecare nivel de criză.....	52
10.1.1. Grupul de risc Ucraina.....	52
10.1.1.1. Alertă timpurie	52
10.1.1.2. Alertă.....	53
10.1.1.3. Urgență.....	53
10.1.2. Grupul de risc Trans-balcanic.....	53
10.1.2.1. Alertă timpurie	53
10.1.2.2. Alertă.....	54

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10.1.2.3. Urgență	54
10.1.3. Acțiuni care trebuie întreprinse în cadrul fiecărui grup de risc, din care România face parte, în cazul declarării unui nivel de criză.....	54
10.2. Mecanismele de cooperare	55
10.2.1. Grupul de risc Ucraina.....	55
10.2.2. Grupul de risc Trans-balcanic.....	56
10.3. Proceduri adiacente.....	56
10.4. Solidaritatea cu Statele Membre.....	56
11. CONSULTAREA CU PĂRȚILE INTERESATE	58
12. CONCLUZII	60
LISTA FIGURILOR:	61
LISTA TABELELOR:	62

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

LISTĂ ACRONIME:

AC	Autoritatea Competentă în sensul art. 2 pct. 7 din Regulament
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
CE	Comisia Europeană
EGSC	Echipe interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale
ENTSO-G	European Network of Transmission System Operators for Gas/Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și de Sistem de Gaze Naturale
GNL	Gaz natural lichefiat
IP/EP	Puncte de intrare/Entry points
OSD	Operator/Operatori de sistem de distribuție
OTS	Operatorul de Transport și de Sistem
mc	metri cubi
mil.	milion/milioane
mld.	miliard/miliarde
PNIESC	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice
RET	Rețeaua Electrică de Transport
SD	Sistem de distribuție
SEN	Sistemul Electroenergetic Național
SMG	Stație de Măsurare Gaze
SNT	Sistemul Național de Transport
Tep	tone echivalent petrol
TYNDP	Planul de Dezvoltare a Rețelei pe 10 ani
UE	Uniunea Europeană
UGS	Underground gas storage/ Depozit subteran de gaze
UR	Utilizator de rețea al SNT sau al SD

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

1. INTRODUCERE

Planul de urgență pentru gaze a fost elaborat în scopul stabilirii unui set de măsuri și proceduri, inclusiv de scheme de flux de informații și de acțiuni întreprinse pentru a anula, reduce sau elimina efectele unor posibile perturbări în aprovizionarea cu gaze naturale în România în situații individuale de criză, adică în starea de alertă timpurie, alertă și urgență și de responsabilități fixe clar stabilite aplicabile pentru toate părțile interesate în cazul întreruperii aprovizionării cu gaze naturale. Prin implementarea Planului de urgență se intenționează să se anuleze, atenueze sau să se elimine efectele unei perturbări pentru a face față situațiilor în care alimentarea cu gaze naturale pe piața internă de gaze naturale nu ar mai putea fi garantată tuturor clienților, cu precădere clienților protejați.

Siguranța aprovizionării cu gaze naturale este responsabilitatea comună a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, a Statelor Membre și a Comisiei Europene.

În acest context Regulamentul (UE) nr. 1938/2017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 (denumit, în continuare, *Regulament*) definește responsabilitățile și obligațiile pentru întreprinderi, autorități naționale și Comisia Europeană și solicită Statelor Membre să stabilească din timp gestionarea eficientă a situațiilor de criză și să instituie măsuri sub formă de acțiuni preventive și planuri de urgență.

Planul de urgență stabilește în detaliu aranjamentele operaționale care urmează să fie realizate în cazul apariției unei situații de criză în aprovizionarea cu gaze naturale în România și se concentrează pe interacțiunile cu Comisia Europeană prin intermediul Grupului de Coordonare pentru Gaze (GCG).

În acest sens, a fost elaborat Planul de urgență care îndeplinește cerințele din Regulament și a fost realizat în conformitate cu prevederile din art. 10, modelul din Anexa VII la Regulament și legislația națională în vigoare și cuprinde:

- descrierea rolului și a responsabilităților Autorității Competente (AC) pentru fiecare nivel de criză;
- definirea nivelurilor de criză, organismul responsabil pentru declararea fiecărui nivel de criză și procedurile de urmat în fiecare caz;
- indicatorii utilizați pentru a analiza și pentru a decide cu privire la declararea unui anumit nivel de criză;
- descrierea detaliată a procedurilor și măsurilor adoptate pentru fiecare nivel de criză, inclusiv schemele corespunzătoare de flux de informații între entitățile participante;
- contribuția măsurilor de piață pentru gestionarea situației în cazul nivelului de alertă timpurie/alertă și pentru atenuarea situației în cazul nivelului de urgență;

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

- contribuția măsurilor nebazate pe piață, planificate sau care urmează a fi puse în aplicare în cazul nivelului de urgență și evaluează necesitatea utilizării acestor măsuri nebazate pe piață pentru a face față unei crize;
- descrierea rolului managerului de criză desemnat;
- descrierea măsurilor și acțiunilor întreprinse pentru a atenua impactul potențial al unei perturbări a furnizării de gaze în sectorul energiei electrice și termoficării;
- descrierea rolului și a responsabilităților entităților implicate pentru fiecare nivel de criză;
- descrierea măsurilor și a procedurilor privind consumul nejustificat al clienților care nu sunt clienți protejați și indicarea entităților implicate;
- descrierea testelor de pregătire pentru situații de urgență, respectiv calendarul pentru simulări în timp real ale reacției la situații de urgență, indicarea entităților implicate, procedurile și scenariile concrete de impact mare și mediu simulate;
- consultările cu părțile interesate;
- dimensiunea regională, incluzând descrierea mecanismelor utilizate pentru cooperarea cu alte State Membre pentru fiecare dintre nivelurile de criză și a schimbului de informații între Autoritățile Competente, precum și descrierea mecanismelor convenite cu Statele Membre cu care România este direct conectată pentru a se asigura aplicarea principiului solidarității, conform art. 13 din Regulament.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

2. INFORMAȚII GENERALE

Conform prevederilor art. 8, alin. (2), lit. b) din Regulament, Autoritatea Competentă a fiecărui Stat Membru, stabilește „un plan de urgență conținând măsurile care trebuie luate pentru a elimina sau a atenua impactul unei perturbări a furnizării de gaze”, elaborat în conformitate cu art. 10 și, urmare a consultării întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, a organizațiilor relevante care reprezintă interesele clienților casnici și industriali de gaze, a producătorilor de energie electrică și a operatorului de transport și de sistem de energie electrică.

În conformitate cu art. 102, lit. l) și o) din Legea nr. 123/2012 energiei și gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare (denumită, în continuare, *Legea nr. 123/2012*), Ministerul Energiei exercită calitatea de autoritate competentă în sensul art. 2, pct. 7 din Regulament și, în această calitate, elaborează Planul de urgență, conform prevederilor Regulamentului, care se actualizează la fiecare patru ani sau mai frecvent dacă situația o impune. Autoritatea Competentă are, de asemenea, un rol de coordonare a măsurilor și acțiunilor care trebuie întreprinse în timpul unei situații de urgență pentru a atenua impactul asupra continuității și a siguranței în alimentarea cu gaze naturale în România, având și responsabilitatea legăturii cu Comisia Europeană și Autoritățile Competente ale Statelor Membre din grupul de risc din care România face parte, precum și cu Autoritățile Competente ale Statelor Membre cu care România este direct conectată, pentru a se asigura că detaliile unei astfel de perturbări sunt comunicate imediat în conformitate cu prevederile Regulamentului.

Planul de urgență oferă un cadru pentru gestionarea situațiilor de urgență, astfel cum se prevede în Regulament. Măsurile, acțiunile și procedurile cuprinse în Planul de urgență sunt testate cel puțin o dată între actualizările periodice ale acestuia, efectuate la fiecare patru ani. Pentru a testa Planul de urgență, Autoritatea Competentă simulează scenarii cu impact mediu și ridicat și reacții în timp real în conformitate cu Planul de urgență și rezultatele testelor sunt prezentate GCG.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

3. NIVELURILE DE CRIZĂ

3.1. Definirea nivelurilor de criză

Regulamentul definește în art. 11, alin. (1) trei niveluri de criză, și anume:

- **nivelul de alertă timpurie** (denumit, în continuare, „alertă timpurie”): în cazul în care există informații concrete, sigure și fiabile, conform cărora ar putea avea loc un eveniment care ar deteriora în mod semnificativ situația în materie de furnizare de gaze și care ar putea conduce la declanșarea nivelului de alertă sau de urgență;
- **nivelul de alertă** (denumit, în continuare, „alertă”): în cazul în care are loc o perturbare a furnizării de gaze sau o cerere de gaze excepțional de mare care afectează în mod semnificativ situația în materie de furnizare de gaze, dar piața este încă în măsură să gestioneze perturbarea sau cererea respectivă fără a fi nevoie să se recurgă la măsuri nebazate pe piață;
- **nivelul de urgență** (denumit, în continuare, „urgență”): în cazul unei cereri excepțional de mari sau al unei perturbări semnificative a furnizării de gaze sau al unui alt tip de deteriorare semnificativă a situației în materie de furnizare de gaze și toate măsurile de piață relevante au fost implementate, dar oferta de gaze este insuficientă pentru a satisface cererea rămasă neacoperită, astfel încât este nevoie să se introducă în plus măsuri nebazate pe piață în special în scopul garantării furnizării de gaze către clienții protejați.

Apariția nivelurilor individuale de criză depinde de gravitatea perturbării, de implicațiile economice și tehnice anticipate și de urgența acțiunilor de remediere la nivel național. Nivelurile nu trebuie declarate succesiv. Nivelul de alertă sau de urgență poate fi declarat imediat în funcție de gravitatea perturbării, de urgența și de tipurile de măsuri necesare pentru corectarea situației sau eliminarea riscului.

3.2. Procedura de activare/închidere a unuia dintre nivelurile de criză

Planul de urgență este activat efectiv atunci când este declarat unul dintre nivelurile de criză descrise anterior. Acest subcapitol prezintă procedurile de activare/închidere aplicabile fiecărui nivel de criză și identifică diferite evenimente care ar declanșa un anumit nivel de criză, după cum urmează:

3.2.1. Alertă timpurie

1. Întreprinderile din sectorul gazelor naturale (operatorul de transport și de sistem (OTS) gaze naturale, producătorii de gaze naturale, operatorii de sistem de distribuție (OSD), operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) notifică, imediat, prin intermediul

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

canalelor de comunicare disponibile, Autorității Competente (AC) și Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) informații despre posibile evenimente care ar deteriora în mod semnificativ situația în aprovizionarea cu gaze naturale. Informațiile furnizate, în conformitate cu competența fiecărei entități, ar trebui să vizeze următoarele date:

- cauza perturbării;
  - timpul estimat până la apariția perturbării (ziua gazieră și ora la care limitarea/sistarea va deveni efectivă);
  - cantitatea estimativă de gaze naturale care va fi limitată/sistată ca urmare a perturbării;
  - informații despre orice întreruperi a aprovizionării cu gaze naturale a clienților protejați din România în cazul unei perturbări;
  - informații specifice despre efectele anticipate ale acțiunilor bazate pe piață.
2. AC va centraliza informațiile concrete și sigure, menționate la punctul 1.
  3. AC va analiza împreună cu OTS gaze naturale și ANRE informațiile centralizate la punctul 2.
  4. În cazul în care analiza relevă posibilitatea de deteriorare a situației de aprovizionare cu gaze naturale, AC poate convoca o ședință a Echipei interdisciplinare pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC), descrisă în Capitolul 7. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Alertă timpurie, în conformitate cu art. 11, alin. (1), lit. a) din Regulament. Decizia privind declararea nivelului de Alertă timpurie se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
  5. Pe perioada nivelului de Alertă timpurie, AC monitorizează și solicită informații operative zilnice cu privire la aplicarea măsurilor cuprinse în Planul de urgență și la îndeplinirea obligațiilor de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale.
  6. Pe perioada nivelului de Alertă timpurie întreprinderile din sectorul gazelor naturale vor transmite informații către OTS gaze naturale și ANRE.
  7. Decizia privind încheierea nivelului de Alertă timpurie este luată de AC, după consultarea EGSC, și se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
  8. Informații privind declararea/încheierea nivelului de Alertă timpurie, precum și Ordinele ministrului energiei privind declararea/încheierea nivelului de Alertă timpurie sunt publicate pe site-ul Ministerului Energiei și pe site-urile furnizorilor de gaze naturale, OTS gaze naturale și OSD.
  9. AC informează despre declararea sau încheierea nivelului de Alertă timpurie Comisia Europeană, Autoritățile Competente ale Statelor Membre cu care România este direct conectată, Autoritățile Competente ale Statelor Membre din grupul de risc din care România face parte, precum și Grupului de coordonare pentru gaz (GCG) și pune la dispoziția acestora toate informațiile necesare, în special informațiile cu privire la acțiunile pe care aceasta intenționează să le întreprindă.
  10. După încheierea nivelului de Alertă timpurie, AC furnizează Comisiei Europene, în conformitate cu art. 14, alin. (4) din Regulament, o evaluare detaliată, bazându-se pe informații furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În Figura 1. se prezintă entitățile implicate în cazul nivelului de Alertă timpurie, acțiunile care se realizează, precum și schema de flux de informații între entitățile participante.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

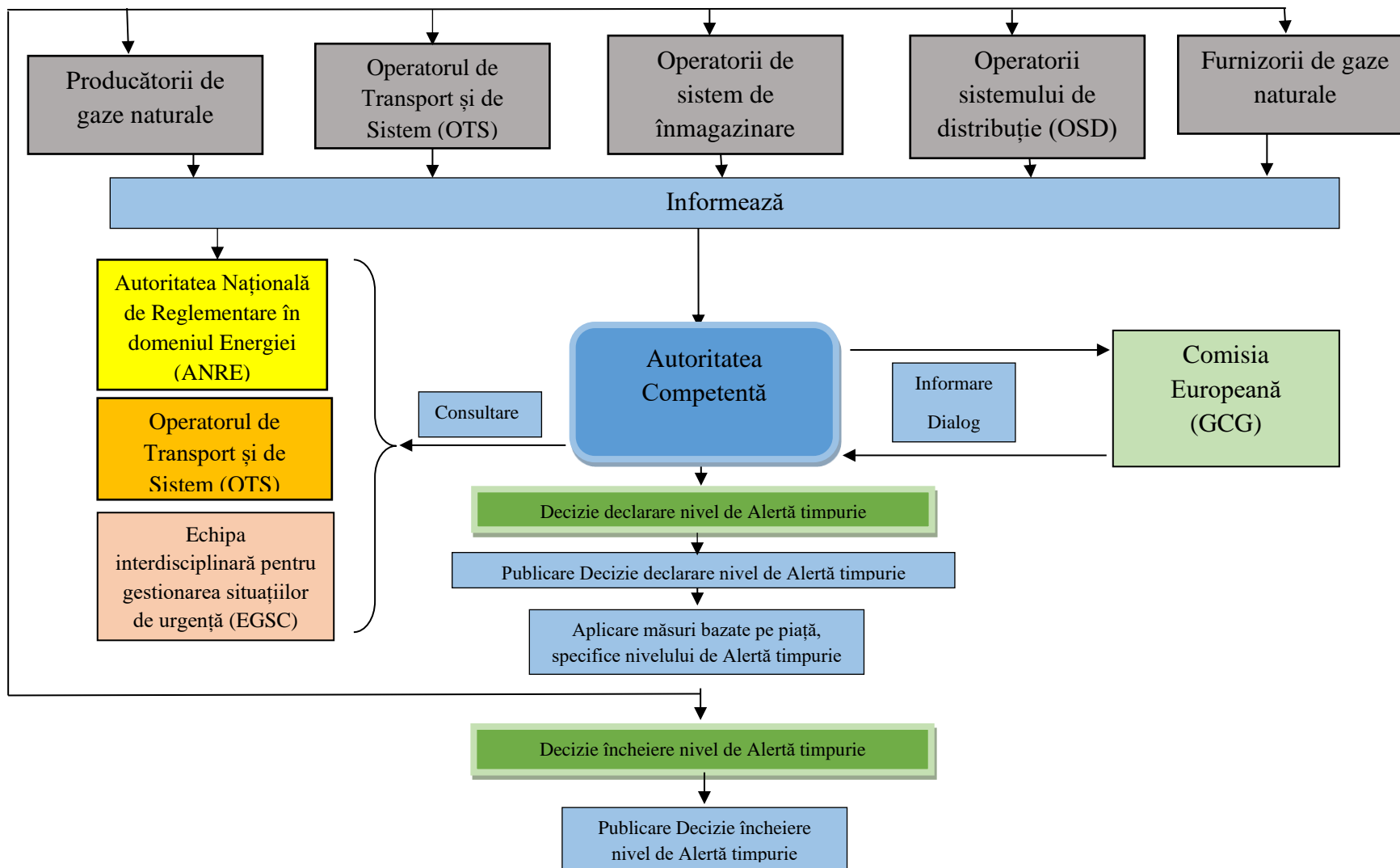

Figura 1. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Alertă timpurie

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

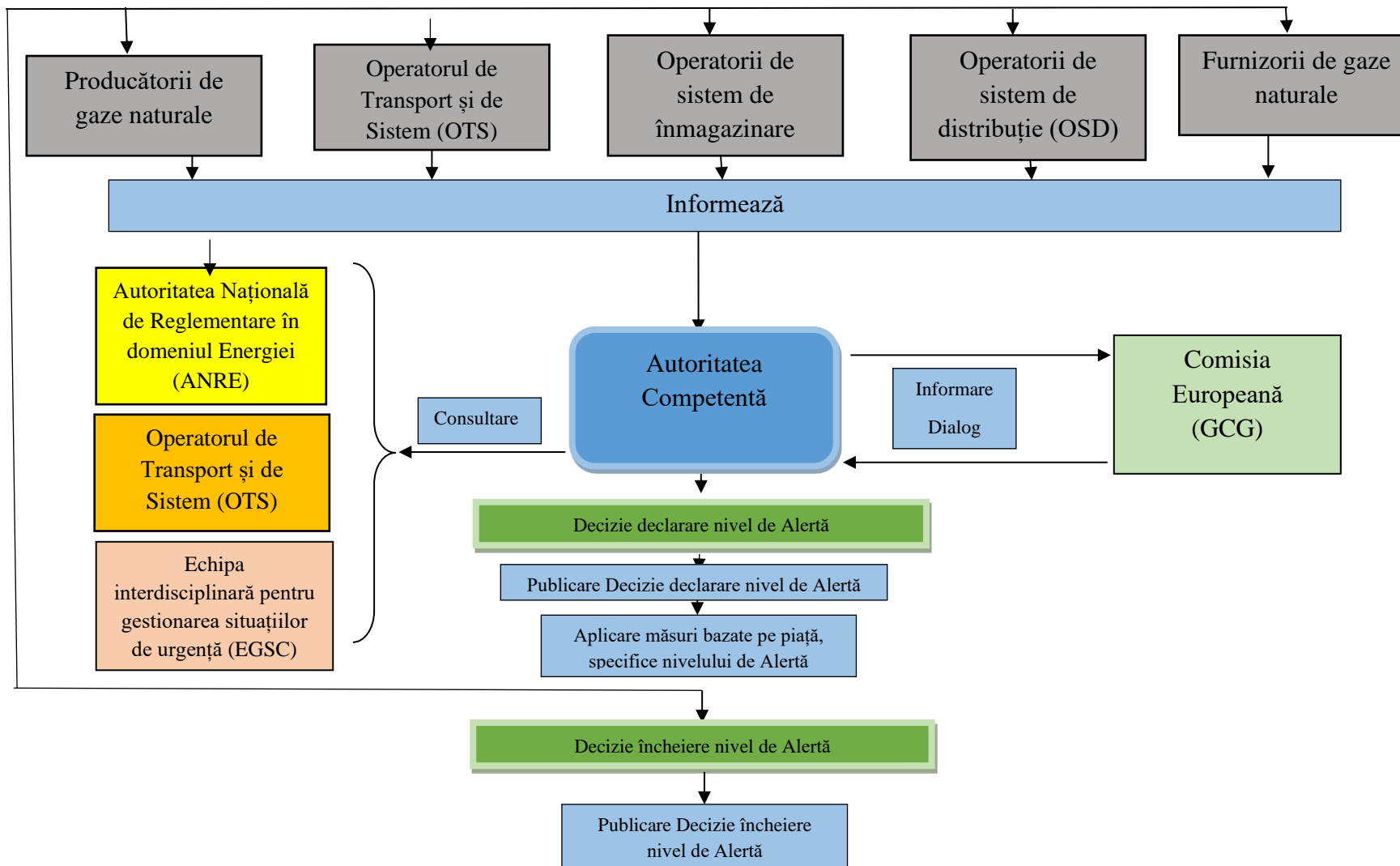
3.2.2. Alertă

1. Întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) notifică, imediat, prin intermediul canalelor de comunicare disponibile, Autorității Competente (AC) și Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) informații despre posibile întreruperi în aprovizionarea cu gaze naturale sau o cerere de gaze excepțional de mare care afectează în mod semnificativ situația în materie de furnizare de gaze.
2. AC va centraliza informațiile concrete și sigure, menționate la punctul 1.
3. AC va analiza împreună cu OTS gaze naturale și ANRE informațiile centralizate la punctul 2.
4. În cazul în care analiza evidențiază posibila declanșare a evenimentelor menționate în definiția nivelului de Alertă, AC poate convoca o ședință EGSC. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate să decidă dacă se declară nivelul de Alertă, în conformitate cu art. 11, alin. (1), lit. b) din Regulament. Decizia privind declararea nivelului de Alertă se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
5. Pe perioada nivelului de Alertă, AC monitorizează și solicită informații operative zilnice cu privire la aplicarea măsurilor, cuprinse în Planul de urgență și îndeplinirea obligațiilor de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale.
6. Pe perioada nivelului de Alertă întreprinderile din sectorul gazelor naturale vor transmite informații către OTS gaze naturale și ANRE.
7. Decizia privind încheierea nivelului de Alertă este luată de AC, după consultarea EGSC, și se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
8. Informații privind declararea/încheierea nivelului de Alertă, precum și Ordinele ministrului energiei privind declararea/încheierea nivelului de Alertă sunt publicate pe site-ul Ministerului Energiei și pe site-urile furnizorilor de gaze naturale, OTS gaze naturale și OSD.
9. AC informează despre declararea sau încheierea nivelului de Alertă Comisia Europeană, Autoritățile Competente ale Statelor Membre cu care România este direct conectată, Autoritățile Competente ale Statelor Membre din grupul de risc din care România face parte, precum și GCG și pune la dispoziția acestora toate informațiile necesare, în special informațiile cu privire la acțiunile pe care aceasta intenționează să le întreprindă.
10. După încheierea nivelului de Alertă, AC furnizează Comisiei Europene, în conformitate cu art. 14, alin. (4) din Regulament, o evaluare detaliată, bazându-se pe informații furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale).

În Figura 2. se prezintă entitățile implicate în cazul nivelului de Alertă, acțiunile care se realizează, precum și schema de flux de informații între entitățile participante.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Figura 2. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Alertă

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

3.2.3. Urgență

1. Întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) notifică, imediat, prin intermediul canalelor de comunicare disponibile, Autorității Competente (AC) și Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) informații despre o cerere excepțional de mare sau o întrerupere semnificativă a furnizării sau o afectare semnificativă a situației livrărilor, raportate la cererea de consum.
2. AC va centraliza informațiile concrete și sigure, menționate la punctul 1.
3. AC va analiza împreună cu OTS gaze naturale și ANRE informațiile centralizate la punctul 2.
4. În cazul în care prin utilizarea măsurilor bazate pe piață nu se restabilește continuitatea și siguranța aprovizionării cu gaze naturale și analiza evidențiază posibila declanșare a evenimentelor menționate în definiția nivelului de urgență, AC poate convoca o ședință EGSC. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate să decidă dacă se declară nivelul de Urgență, în conformitate cu art. 11, alin. (1), lit. c) din Regulament. Decizia privind declararea nivelului de Urgență se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
5. Pe perioada nivelului de Urgență, AC monitorizează și solicită informații operative zilnice cu privire la aplicarea măsurilor, inclusiv a măsurilor administrative nebazate pe piață, cuprinse în Planul de urgență și îndeplinirea obligațiilor de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale, precum și de către OTS energie electrică și producătorii de energie electrică în centrale pe gaze naturale.
6. Pe perioada nivelului de Urgență întreprinderile din sectorul gazelor naturale vor transmite informații către OTS gaze naturale și ANRE.
7. Decizia privind încheierea nivelului de Urgență este luată de AC, după consultarea EGSC, și se realizează prin Ordin al ministrului energiei.
8. Informații privind declararea/încheierea nivelului de Urgență, precum și Ordinele ministrului energiei privind declararea/încheierea nivelului de Urgență sunt publicate pe site-ul Ministerului Energiei și pe site-urile furnizorilor de gaze naturale, OTS gaze naturale și OSD.
9. AC informează despre declararea sau încheierea nivelului de Urgență Comisia Europeană, Autoritățile Competente ale Statelor Membre din grupul de risc din care România face parte, Autoritățile Competente ale Statelor Membre cu care România este direct conectată, precum și GCG și pune la dispoziția acestora toate informațiile necesare, în special informațiile cu privire la acțiunile pe care aceasta intenționează să le întreprindă, cu precădere despre lansarea măsurilor nebazate pe piață.
10. Comisia Europeană verifică, în termen de 5 zile de la primirea informațiilor, dacă declararea situației de urgență este justificată în conformitate cu definiția nivelului de Urgență și dacă măsurile întreprinse sunt conforme cu acțiunile enumerate în Planul de urgență și dacă acestea nu impun o povară excesivă pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

11. Comisia Europeană poate, la cererea unei alte autorități competente, a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale sau din proprie inițiativă, să solicite AC modificarea măsurilor, în cazul în care acestea contravin condițiilor prevăzute la art. 11, alin. (8) din Regulament. Comisia Europeană poate solicita AC să declare încheierea nivelului de Urgență, în cazul în care aceasta ajunge la concluzia că declararea acestuia nu este sau a încetat să fie justificată.
12. În termen de trei zile de la notificarea solicitării Comisiei Europene, AC modifică măsurile și informează Comisia Europeană în acest sens sau prezintă acesteia motivele pentru care nu este de acord cu solicitarea.
13. În absența consimțământului AC, Comisia Europeană poate, în termen de trei zile, să își modifice sau să își retragă solicitarea sau să convoace AC sau, dacă este cazul, autoritățile competente vizate și, în cazul în care Comisia Europeană consideră că este necesar, GCG. Comisia Europeană va expune în detaliu motivele pentru care solicită orice modificare a măsurii.
14. AC ține seama pe deplin de poziția Comisiei Europene. În cazul în care decizia finală a AC diferă de avizul Comisiei Europene, AC prezintă motivele pe care se întemeiază decizia respectivă.
15. După încheierea nivelului de Urgență, AC furnizează Comisiei Europene, în conformitate cu art. 14, alin. (4) din Regulament, o evaluare detaliată, bazându-se pe informații furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale).

În Figura 3. se prezintă entitățile implicate în cazul nivelului de Urgență, acțiunile care se realizează, precum și schema de flux de informații între entitățile participante.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

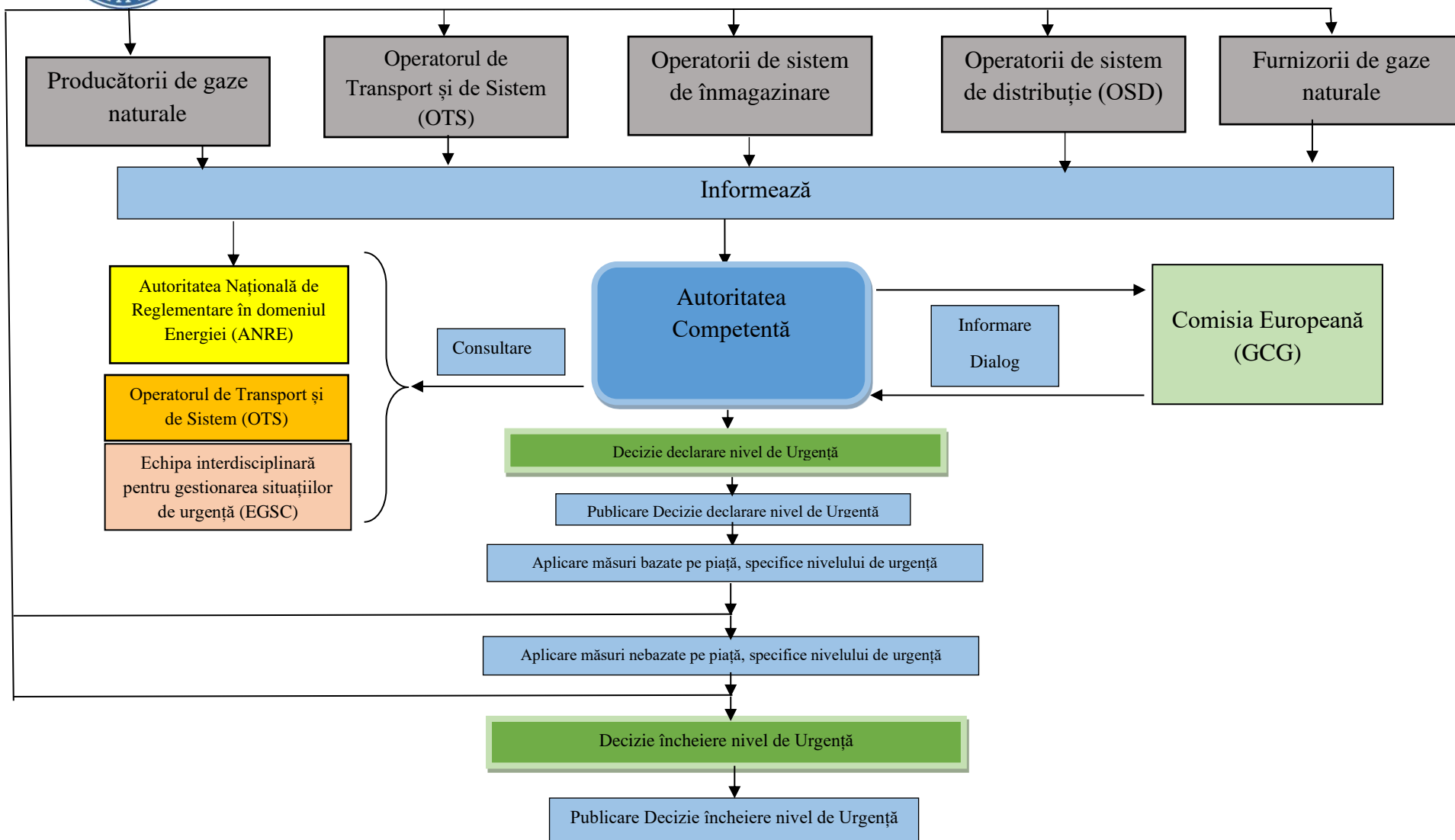

Figura 3. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Urgență

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

3.2.4. Indicatorii utilizați pentru a analiza declararea unui anumit nivel de criză

Autoritatea Competentă examinează, împreună cu EGSC, în mod specific condițiile pentru declararea nivelurilor de criză pe baza unor indicatori (care apar individual sau în comun) prezentați în Tabelul 1.

Tabel 1. Indicatorii utilizați pentru declararea nivelurilor de criză

ALERTĂ TIMPURIE	ALERTĂ	URGENȚĂ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Limitarea/sistarea debitului de gaze naturale în punctele fizice de intrare cheie/importante; ▪ Capacitatea redusă de extracție din depozite în perioade cu consum ridicat; ▪ Sistarea unor surse importante de aprovizionare; ▪ Problemă tehnică/defecțiune tehnică a unei infrastructuri majore (de exemplu, conducte și/sau stații de compresoare); ▪ Condițiile meteo extreme, combinate cu o cerere mare; ▪ Riscul în aprovizionarea cu gaze naturale pe termen lung; ▪ Declararea nivelurilor de criză într-un Stat Membru cu care România este conectată direct.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Limitarea/sistarea semnificativă a debitului de gaze naturale în punctele fizice de intrare cheie/importante; ▪ Capacitatea redusă de extracție din depozite în perioade cu vârfuri de consum; ▪ Sistarea unor surse importante de aprovizionare; ▪ Problemă tehnică/defecțiune tehnică, pe perioadă mare, a unei infrastructuri majore (de exemplu, conducte și/sau stații de compresoare); ▪ Condițiile meteo extreme, combinate cu o cerere foarte mare; ▪ Riscul ridicat în aprovizionarea cu gaze naturale pe termen lung; ▪ Cererea de solidaritate de la un Stat Membru cu care România este conectată direct.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pe termen lung pot fi așteptate întreruperi suplimentare ale aprovizionării pe scară largă și nu există o opțiune alternativă adecvată de aprovizionare; ▪ Măsurile bazate pe piață nu mai sunt suficiente pentru stabilitatea sistemului gazier din România; ▪ Nu este disponibilă suficientă energie de echilibrare pe întreaga piață de gaze naturale și nu poate fi achiziționată pe termen scurt sau comerțul cu energie de echilibrare a fost suspendat; ▪ Deteriorarea situației de aprovizionare într-o măsură în care alimentarea cu gaze a clienților protejați și pentru a acoperi nevoile vitale sunt expuse riscului; ▪ Problemă tehnică/defecțiune tehnică a conductelor majore și/sau a stațiilor de compresoare fără o opțiune

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

		rapidă de aprovizionare alternativă (dezastru); <ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurile bazate pe piață au fost epuizate.
--	--	--

Evaluarea indicatorilor și a informațiilor va lua în considerare următoarele aspecte:

- Acțiunile imediate necesare pentru prevenirea escaladării situației de criză;
- Acțiunile pe termen mediu și lung necesare pentru gestionarea consecințelor unei situații de criză;
- Acțiunile și orice cerință pentru a pune în aplicare măsurile administrative necesare pentru rezolvarea nivelului de Urgență.

3.2.5. Incidente care pot declanșa o situație de criză

O situație de criză privind asigurarea aprovizionării cu gaze naturale poate fi declanșată de incidente inerente lanțului de furnizare a gazelor naturale sau de amenințări exterioare și pericole care pot avea un impact asupra alimentării cu gaze naturale în România. Aceste incidente constituie baza pe care se ia decizia de a declara unul dintre nivelurile de criză și, de asemenea, care nivel de criză va fi selectat.

În acest sens, AC analizează, împreună cu EGSC, incidentele identificate la nivelul pieței gaziere și comunicate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) în vederea luării deciziei de a declara un nivel de criză.

Tabelul 2. prezintă o listă neexhaustivă a incidentelor care pot duce la declanșarea unuia dintre nivelurile de criză, în funcție de perioada de timp și de impact, care va fi utilizată de AC pentru a decide ce nivel de criză va fi declarat.

Tabel 2. Lista incidentelor care pot declanșa un nivel de criză

Nr. crt.	Incident	Zona în care apare	Entitatea care furnizează informații
-----------------	-----------------	---------------------------	---

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

1.	Incidente ale sistemului de alimentare cu gaze naturale	Deficit în aprovizionarea cu gaze (cantități insuficiente de gaze pentru a satisface cererea)	OTS gaze naturale/Furnizori de gaze naturale/Producători de gaze naturale
		Constrângeri în SNT gaze naturale	OTS gaze naturale/Furnizori de gaze naturale
		Probleme tehnice cu impact major în infrastructură	OTS gaze naturale
		Defecțiuni tehnice ale unor echipamente de la depozitele de înmagazinare a gazelor naturale	Operatori de sistem de înmagazinare
		Dezechilibre majore pe piața gazelor naturale	OTS gaze naturale/ANRE/Furnizori de gaze naturale/Producători de gaze naturale
2.	Alte tipuri de incidente	Condițiile meteo extreme (temperaturi exterioare anormal de scăzute sau de ridicate) care perturbă alimentarea cu gaze naturale	Administrația Națională de Meteorologie
		Amenințarea potențială sau reală de atac terorist	AC
		Reducerea sau întreruperea aprovizionării cu gaze naturale din țări terțe	AC/OTS gaze naturale/Furnizori de gaze naturale
		Întreruperile în aprovizionarea cu energie electrică	OTS energie electrică
		Sabotaj, vandalism și furt în instalațiile sistemului național de transport al gazelor naturale	Operatori economici responsabili cu administrarea infrastructurii critice naționale/europene

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

		Tulburări civile, război, terorism, dezastre naturale etc	Instituții cu atribuții în gestionarea acestei problematice
		Cererea de sprijin din partea unor State Membre vecine sau a Comisiei Europene	AC

3.3. Obligațiile de raportare și schimbul de informații

În cazul unei deteriorări semnificative a situației aprovizionării cu gaze naturale, AC trebuie să se asigure că dispune, în cea mai mare măsură, de toate informațiile relevante pentru a evalua situația și pentru a decide cu privire la cursul acțiunilor care trebuie întreprinse.

Obligațiile de raportare și informare sunt prevăzute la art. 11, alin. (2) și (4) și art. 14 din Regulament. În ceea ce privește tipul, domeniul de aplicare al informațiilor, precum și modul în care aceste informații sunt comunicate Comisiei Europene, trebuie făcută o distincție funcție de nivelurile de criză.

În conformitate cu art. 14, alin. (1) din Regulament, întreprinderile din sectorul gazelor naturale, în funcție de domeniul lor de activitate, trebuie să transmită AC, zilnic, în situația declarării unuia din nivelurile de criză, următoarele informații:

- previziuni pentru următoarele trei zile ale cererii zilnice de gaze și ale furnizării zilnice de gaze în milioane de metri cubi pe zi (mil. de m³/zi);
- fluxul de gaze zilnic la toate punctele de intrare și ieșire transfrontaliere, precum și la toate punctele care racordează o instalație de producție, o instalație de stocare, în milioane de metri cubi pe zi (mil. de m³/zi);
- perioada, exprimată în zile, pentru care se estimează că este posibilă asigurarea furnizării de gaze către clienții protejați.

Toate informațiile, menționate mai sus, vor fi furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) într-un format adecvat convenit cu AC, orice cerință diferită va fi comunicată întreprinderilor din sectorul gazelor naturale. Acest proces va permite ca informațiile transmise să fie ușor asimilate pentru comunicarea ulterioară.

Totodată, acest proces poate ajuta AC să își îndeplinească obligația de schimb de informații cu Comisia Europeană în cazul unei situații de urgență, în conformitate cu art. 14, alin. (2), lit. a) coroborat cu art. 14, alin. (1), lit. b) din Regulament și pot oferi prognoze zilnice privind cererea de capacitate, care poate fi utilizată de Comisia Europeană atunci când ia în considerare furnizarea și cererea de gaze naturale în conformitate cu art. 14, alin. (1), lit. a) din Regulament.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În conformitate cu art. 14, alin. (3) din Regulament, la încheierea unuia din nivelurile de criză, AC furnizează Comisiei Europene, în termen de șase săptămâni de la încetarea situației de urgență, o evaluare detaliată cu accent deosebit pe concluzii, posibilități pentru îmbunătățirea procedurilor de criză și a direcțiilor de dezvoltare a infrastructurii pentru a evita evenimente similare, inclusiv evaluarea impactului economic al situației de urgență, a impactului asupra sectorului energiei electrice și evaluarea asistenței furnizate Uniunii Europene și Statelor Membre sau primite de la acestea, bazându-se pe informații furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale și participanții la piață interesați. Aceste evaluări sunt puse la dispoziția GCG și se reflectă în actualizarea planurilor de acțiuni preventive și a planurilor de urgență.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4. MĂSURI ADOPTATE PENTRU FIECARE NIVEL DE CRIZĂ

Obiectivul acestei secțiuni este de a detalia nivelurile de criză și de a descrie acțiunile predefinite și măsurile ce trebuie realizate în situațiile de urgență privind asigurarea continuității și siguranței alimentării cu gaze naturale la nivel național, pentru instituirea unor mecanisme pentru gestionarea situațiilor de criză.

4.1. Acțiunile predefinite pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale în cazul unui nivel de criză

4.1.1. Alertă timpurie

1. OTS gaze naturale și celelalte întreprinderi din sectorul gazelor naturale în cooperare cu companiile energetice identifică toate măsurile bazate pe piață care pot fi utilizate, în acest nivel de criză.

4.1.2. Alertă

1. În cazul declarării nivelului de Alertă, AC recomandă întreprinderilor din sectorul gazelor naturale să activeze toate măsurile de piață disponibile.
2. Pentru a minimiza riscurile generate de acest nivel de criză:
  - OTS gaze naturale și OSD monitorizează starea de echilibru a rețelelor și întreprind acțiuni bazate pe măsuri de piață pentru păstrarea sistemelor în parametrii tehnici de funcționare;
  - operatorii de sistem de înmagazinare furnizează informații despre capacitatea maximă de extracție disponibilă a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale care poate fi pusă la dispoziția pieței prin instrumente de piață;
  - producătorii de gaze naturale verifică disponibilitatea pentru maximizarea producției de gaze naturale și informează OTS gaze naturale/AC despre rezultate;
  - furnizorii de gaze naturale verifică disponibilitatea de achiziție de gaze naturale suplimentare și/sau reducerea consumului de gaze naturale a clienților finali (definiți în conformitate cu prevederile art. 100 pct. 25 din Legea nr. 123/2012; în cuprinsul Planului de urgență noțiunile de „client final” și „consumator” sunt echivalente), în conformitate cu contractele încheiate cu aceștia și transmite informații către OTS gaze naturale și AC.
3. După introducerea nivelului de Alertă, AC monitorizează, în mod continuu, împreună și cu sprijinul OTS gaze naturale și ANRE, modul de îndeplinire a obligațiilor legale și contractuale care revin fiecărei întreprinderi din sectorul gazelor naturale și controlează utilizarea măsurilor de piață pe baza informațiilor furnizate.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.1.3. Urgență

1. După introducerea nivelului de Urgență, întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale și utilizatorii finali) sunt obligate să respecte măsurile administrative, prevăzute în Planul de urgență, care nu au la bază mecanisme de piață.
2. În cazul nivelului de Urgență, care duce la o amenințare privind asigurarea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor protejați, AC poate să aplice măsuri administrative, care nu au la bază mecanisme de piață, inclusiv:
  - decide cu privire la eliberarea stocurilor comerciale de gaze naturale, iar după epuizarea acestora, eliberarea stocurilor inactive (pernă de gaze), cu consultarea OTS gaze naturale, în cazul în care condițiile tehnice permit;
  - urmare informării transmise de către OTS gaze naturale cu privire la menținerea stării de dezechilibru de la nivelul SNT, în condițiile epuizării surselor de intrare în SNT, AC poate decide introducerea restricțiilor privind consumul de gaze naturale.
3. În cazul nivelului de Urgență, întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), în funcție de domeniul lor de competență, transmit AC, zilnic, până la ora 10:00, următoarele informații, în conformitate cu art. 14, alin. (1) și alin. (2) din Regulament:
  - perioada, cantitățile și sursa de gaze naturale furnizate în piața gazelor naturale, folosind măsuri nebazate pe piață;
  - prognozele zilnice/previziunile pentru următoarele trei zile ale cererii zilnice de gaze și ale furnizării zilnice de gaze în milioane de metri cubi pe zi (mil. m³/zi) și în MWh/zi;
  - fluxul de gaze zilnic la toate punctele de intrare și ieșire transfrontaliere, precum și la toate punctele care racordează la rețea o instalație de producție, o instalație de stocare, în milioane de metri cubi pe zi (mil. m³/zi) sau în MWh/zi;
  - nivelul zilnic al stocurilor disponibile și capacitatea maximă de extracție disponibilă;
  - perioada, exprimată în zile, pentru care se estimează că este posibilă asigurarea furnizării de gaze către clienții protejați;
  - măsurile pe care fiecare entitate care informează intenționează și s-a angajat deja să le întreprindă pentru atenuarea efectelor nivelului de Urgență, precum și informații cu privire la eficacitatea acestora;
  - solicitări de măsuri suplimentare către alte autorități competente.
4. În cazul în care aplicarea tuturor măsurilor bazate pe piață și a celor nebazate pe piață nu duc la eliminarea amenințării la adresa siguranței aprovizionării cu gaze naturale în România, cu precădere a clienților protejați în virtutea principiului solidarității, AC întreprinde demersurile necesare activării mecanismului de solidaritate în temeiul art. 13 din Regulament.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.2. Măsurile adoptate individual în cazul declarării unuia dintre nivelurile de criză

Această secțiune examinează măsurile bazate pe piață care ar putea fi utilizate în cazul nivelurilor de Alertă timpurie și de Alertă, precum și măsurile nebazate pe piață care trebuie adoptate în cazul în care măsurile bazate pe piață nu mai sunt suficiente pentru rezolvarea unei situații de criză, respectiv în nivelul de Urgență. Trebuie menționat că în fiecare fază a nivelurilor de criză, pot fi activate măsurile propuse progresiv sau simultan în funcție de evoluția situației de criză.

În implementarea Planului de urgență, inclusiv a măsurilor nebazate pe piață, este esențial să se asigure conformitatea cu cerințele prevăzute la art. 11, alin. (6) din Regulament:

- nu sunt introduse măsuri care restricționează în mod nejustificat fluxul de gaze pe piața internă;
- nu sunt introduse măsuri care ar putea pune în pericol în mod grav situația aprovizionării cu gaze în alt Stat Membru;
- accesul transfrontalier la infrastructură [...] este menținut atât cât este posibil din punct de vedere tehnic și în condiții de siguranță.

4.2.1. Alertă timpurie

În cazul nivelului de Alertă timpurie, nu va exista nicio intervenție directă a Autorității Competente. Acest nivel de criză este declarat atunci când a avut loc un eveniment care ar putea determina OTS gaze naturale și celelalte întreprinderi din sectorul gazelor naturale să fie mai vigilente, dar nu există nici o amenințare imediată pentru securitatea aprovizionării. Evenimentul trebuie gestionat numai prin măsuri bazate pe piață.

În cadrul nivelului de Alertă timpurie, poate fi utilizată următoarea măsură bazată pe piață:

4.2.1.1. Managementul programelor de reparații/investiții

La elaborarea programelor de reparații/investiții, OTS gaze naturale va asigura adaptarea calendarului întreruperilor planificate, în sensul că în situația în care astfel de întreruperi se suprapun cu o situație de criză lucrările de reparații/investiții pot fi reprogramate. Astfel de măsuri pot fi aplicate numai dacă există un efect pozitiv asupra integrității SNT gaze naturale.

4.2.2. Alertă

Menținerea pieței gaziere în echilibru se face utilizând măsurile bazate pe piață, în cazul nivelului de Alertă. Obligațiile contractuale și măsurile disponibile ar trebui să fie suficiente pentru a face față nivelului de Alertă.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Cu toate acestea, din cauza întârzierii care poate să apară între momentul aplicării măsurilor de către Utilizatorii de Rețea (de ex. renominalizări ca urmare a cererilor venite din partea OTS gaze naturale sau a Dispeceratului Național de Gaze Naturale) și efectele generate de aceste măsuri asupra fluxurilor fizice de gaze, ar putea fi necesar ca OTS gaze naturale să utilizeze noi măsuri operaționale, în scopul protejării integrității SNT.

În cadrul nivelului de Alertă, pot fi utilizate următoarele măsuri bazate pe piață:

4.2.2.1. Modificarea voluntară a nominalizărilor

OTS gaze naturale solicită Utilizatorilor de Rețea să își modifice voluntar nominalizările, pe cât posibil, în scopul asigurării aprovizionării cu gaze naturale, în special, a clienților protejați.

4.2.2.2. Utilizarea capacităților de extracție/stocurilor disponibile în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale

În cazul în care se identifică capacități de extracție/stocuri în depozitele de înmagazinare subterană, care nu sunt utilizate de către întreprinderile care dețin drepturi asupra acestor capacități, AC, cu consultarea OTS gaze naturale, poate solicita operatorilor de sistem de înmagazinare să utilizeze aceste capacități pentru a injecta mai multe gaze naturale în rețea. Această măsură este utilizată pentru a menține, pe cât posibil, echilibrul fizic în rețeaua de gaze naturale.

4.2.2.3. Reducerea consumului clienților care pot fi întrerupți în baza contractelor comerciale cu clauze de întreruptibilitate

Măsura privind întreruperea comercială pentru clienții finali poate fi utilizată ca măsură de echilibrare a SNT în cazul nivelului de Alertă, prin scăderea consumului de gaze naturale, în baza activării clauzelor de întreruptibilitate din contractele comerciale. Atunci când este necesar, AC solicită informații furnizorilor de gaze naturale cu privire la activarea clauzelor de întreruptibilitate din contractele comerciale, precum și OTS gaze naturale și OSD cu privire la efectele aplicării clauzelor de întreruptibilitate din contractele comerciale asupra stării de echilibru a rețelelor.

Schimbul de informații care se realizează în cazul declarării nivelului de Alertă (a se vedea Capitolul 4.1.2.) permite OTS gaze naturale și AC să evalueze dacă măsura întreruperii comerciale are efect, ca element al instrumentelor de piață, care ar trebui să fie suficiente pentru depășirea stării de alertă.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.2.3. Urgență

Nivelul de Urgență diferă semnificativ de nivelurile de Alertă timpurie și de Alertă în ceea ce privește instrumentele disponibile, întrucât în cazul celor două niveluri menționate toate entitățile de pe piața gazieră acționează pe propria răspundere, conform legislației în vigoare, pentru a depăși blocajele de aprovizionare utilizând propriul lor set de instrumente de piață. Nivelul de Urgență va fi activat de Autoritatea Competentă atunci când doar mecanismele pieței și măsurile bazate pe piață nu mai sunt suficiente pentru a garanta aprovizionarea cu gaze naturale corespunzătoare cu cererea a consumatorilor finali, în special a clienților protejați sau în vederea aplicării art. 13 din Regulament.

Restricțiile privind consumul de gaze naturale constau în limitarea consumului maxim orar și zilnic de gaze naturale pe teritoriul României sau o parte din acesta, pentru o perioadă specificată.

Restricții privind consumul de gaze naturale pot fi introduse în conformitate cu art. 176, alin. (3) din Legea nr. 123/2012, care prevede că „în situații de criză, pe perioada nivelului de urgență, în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale, autoritatea competentă poate dispune aplicarea măsurilor administrative, prevăzute în Planul de urgență, care nu au la bază mecanisme de piață”, coroborat cu art. 4 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că „[...] Pentru sectoare economice determinate și în împrejurări excepționale, precum: situații de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă și disfuncționalitate evidentă a pieței, Guvernul poate dispune măsuri cu caracter temporar pentru combaterea creșterii excesive a prețurilor sau chiar blocarea acestora. Asemenea măsuri pot fi adoptate prin hotărâre pentru o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă împrejurările care au determinat adoptarea respectivei hotărâri. [...]”.

În cazul aplicării restricțiilor, acestea nu trebuie să cauzeze:

1. amenințări la adresa siguranței persoanelor și deteriorarea sau distrugerea tehnologiilor aplicabile unor perturbări în funcționarea instituțiilor, antreprenorilor și facilităților;
2. îndeplinirea sarcinilor legate de: securitatea sau apărarea națională, sănătatea, educația, producția și furnizarea de energie electrică și căldură consumatorilor casnici și protecția mediului.

În această etapă AC va declara nivelul de Urgență, care prevede aplicarea unor măsuri nebazate pe piață, după cum urmează:

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.2.3.1. Măsuri nebazate pe piață axate pe cerere

4.2.3.1.1. Introducerea restricțiilor privind consumul de gaze naturale pentru clienții neprotejați

În cazul declarării nivelului de Urgență, furnizarea gazelor către clienții protejați implică limitări/sistări în furnizarea gazelor naturale către clienții neprotejați. Implementarea restricțiilor privind consumul de gaze naturale este permisă numai după epuizarea tuturor măsurilor disponibile bazate pe piață de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale și clienții finali).

Decizia AC privind posibila întrerupere a clienților neprotejați trebuie să se bazeze pe următoarele considerații:

- durata preconizată și amploarea nivelului de Urgență;
- capacitatea de a furniza gaze naturale clienților protejați;
- capacitatea de a furniza gaze naturale și clienților neprotejați;
- opțiunile pentru reducerea consecințelor posibilelor întreruperi asupra clienților neprotejați. Reducerea sau sistarea forțată a furnizării de gaze naturale la un client final industrial poate duce la oprirea proceselor sale tehnologice/de afaceri, rezultând pierderi economice considerabile.

Având în vedere dinamica portofoliilor de clienți de la nivelul furnizorilor de gaze naturale, se impune o activitate continuă de identificare și de monitorizare a clienților finali neprotejați, cărora li se pot aplica măsuri de limitare/sistare a consumului de gaze naturale. Pe cale de consecință fiecare furnizor de gaze naturale va realiza, anual, până la 1 octombrie, lista clienților finali neprotejați, care să includă profilurile de consum ale acestora, la nivel zilnic și lunar (exprimat în unități energie și unități volum).

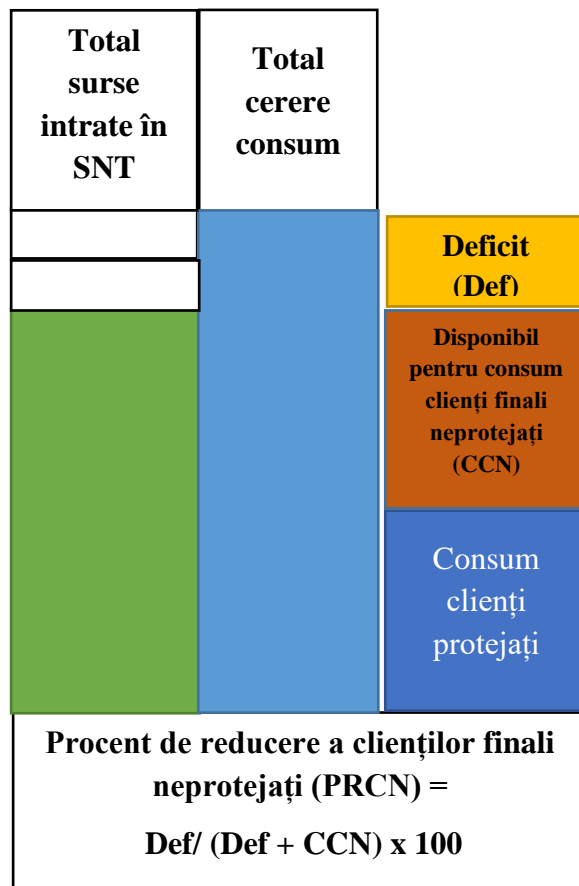
În baza listelor astfel întocmite furnizorii de gaze naturale vor transmite către AC, ODS și OTS gaze naturale, până la 31 octombrie, situația agregată a consumurilor clienților finali neprotejați.

În cazul nivelului de urgență, OTS gaze naturale determină deficitul de gaze naturale din SNT și pe cale de consecință, stabilește volumele de gaze naturale ieșite din SNT, care trebuie reduse pentru păstrarea cel puțin a parametrilor tehnici minimi de funcționare a SNT, pe durata nivelului de Urgență.

În baza volumelor determinate de către OTS gaze naturale, care trebuie reduse, coroborate cu volumele disponibile pentru consum, din perioada nivelului de Urgență, OTS gaze naturale determină procentul de reducere care trebuie aplicat clienților neprotejați după următoarea schemă (a se vedea Figura 4.).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Figura 4. Schemă pentru determinarea Procentului de reducere a consumului clienților finali neprotejați

În baza prognozelor realizate la nivelul OTS gaze naturale pentru o perioadă de 72 de ore, după excluderea volumelor necesare acoperii consumului clienților protejați din totalul surselor disponibile în nivelul de Urgență, OTS gaze naturale determină procentul inițial de reducere a consumului clienților finali neprotejați ca raportul dintre deficitul inițial determinat de către OTS gaze naturale la nivelul SNT și necesarul de consum gaze naturale al clienților finali neprotejați.

Procentul inițial de reducere se monitorizează de către OTS gaze naturale pe toată durata nivelului de Urgență. OTS gaze naturale actualizează procentul inițial de reducere de fiecare dată când se înregistrează o variație a deficitului dintre volumele de gaze naturale intrate în SNT și totalul cererii de consum.

Procentul inițial de reducere, precum și actualizările acestuia se comunică, de îndată, de OTS gaze naturale către AC și furnizorii de gaze naturale.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

După primirea comunicării, furnizorii de gaze naturale notifică, de îndată, clienții finali neprotejați cu privire la obligativitatea reducerii, în termen de 24 ore de la momentul notificării, a consumului de gaze naturale, în conformitate cu procentul de reducere notificat. Notificările se transmit, de asemenea, spre informare și în vederea monitorizării către AC, OTS gaze naturale și OSD.

Comunicările transmise de OTS gaze naturale trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- nivelul prognozat al intrărilor în SNT pentru o perioadă de 72 de ore;
- nivelul prognozat al consumului (ieșirilor din SNT), pentru o perioadă de 72 ore;
- procentul de reducere a consumului de gaze naturale;
- cantitatea de gaze naturale care trebuie limitată, conform procentului de reducere stabilit;
- ziua gazieră și ora la care limitarea va deveni efectivă;
- estimarea neangajantă a OTS gaze naturale cu privire la data probabilă a încetării aplicării limitării consumului de gaze naturale conform procentului de reducere stabilit.

Notificările transmise de furnizorii de gaze naturale către clienții finali neprotejați trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- locul de consum unde se aplică procentul de reducere a consumului;
- procentul de reducere a consumului de gaze naturale;
- cantitatea de gaze naturale care trebuie limitată, conform procentului de reducere stabilit;
- ziua gazieră și ora la care limitarea va deveni efectivă;
- informare cu privire la estimarea neangajantă a OTS gaze naturale referitoare la data probabilă a încetării aplicării limitării consumului de gaze naturale conform procentului de reducere stabilit.

OTS gaze naturale și OSD vor monitoriza consumurile pe perioada nivelului de Urgență în conformitate cu notificările transmise de furnizorii de gaze naturale, menționate mai sus și vor informa, la rândul lor, operativ AC și furnizorii de gaze naturale asupra situației curente cu privire la aplicarea măsurilor de reducere a consumului de către clienții finali neprotejați.

În termen de maximum 12 de ore de la încetarea nivelului de Urgență, OTS gaze naturale va informa AC și furnizorii de gaze naturale cu privire la momentul reluării activității în condiții normale.

Urmare informării de mai sus, furnizorii de gaze naturale vor notifica, de îndată, clienții finali neprotejați cu privire la încetarea aplicării limitărilor consumului de gaze naturale, conform procentului de reducere a consumului.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.2.3.2. Măsuri nebazate pe piață axate pe ofertă

4.2.3.2.1. Flexibilitate sporită a importului

Flexibilitate sporită a importurilor care poate fi asigurată prin aprovizionarea cu gaze de pe piața spot în punctele virtuale de tranzacționare din Uniunea Europeană reprezintă o măsură care poate fi utilizată pentru a satisface cererea de gaze naturale și, în special, alimentarea cu gaze a clienților protejați, în cazul nivelului de Urgență.

4.2.3.2.2. Creșterea obligatorie a nivelului producției de gaze naturale

În cazul nivelului de Urgență se vor identifica posibilitățile de creștere a producției interne de gaze naturale, inclusiv prin reintroducerea temporară în producție a zăcămintelor/sondelor cu randament scăzut/nivel scăzut al rentabilității economice, în măsura posibilităților tehnice. Măsurile de creștere a producției vor fi dispuse în consultare cu producătorii interni de gaze naturale.

Producătorii de gaze naturale vor identifica, anual, până la data de 1 iulie, lista cu potențialele zăcăminte/sonde cu randament scăzut/nivel scăzut al rentabilității economice, care pot fi puse în producție în cazul nivelului de Urgență și transmit AC potențialele volume de gaze aferente acestora.

4.2.3.2.3. Reducerea dezechilibrului asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire

OTS gaze naturale poate aplica o reducere de dezechilibru asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire. Această reducere de dezechilibru va diminua cantitățile de ieșire nominalizate de la furnizori cu reducerea capacității de ieșire a UR responsabil. Reducerea va fi calculată în așa fel încât UR să fie echilibrat din nou pentru restul orelor din ziua gazieră. Reducerea de dezechilibru se aplică de către OTS gaze naturale tuturor furnizorilor de gaze naturale în mod nediscriminatoriu. OTS gaze naturale calculează noile cantități și le comunică furnizorilor.

4.2.3.2.4. Adaptarea nivelului optim de funcționare al SNT (line pack)

Operatorul de echilibrare, respectiv OTS gaze naturale prin Dispeceratul Național de Gaze Naturale, la solicitarea AC, poate adapta nivelul optim de funcționare al SNT (line pack) pentru a

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

reconsidera flexibilitatea oferită pieței gaziere, în scopul de a încuraja Utilizatorii de Rețea să acționeze eficient în echilibrarea portofoliilor proprii.

4.2.3.2.5. Creșterea capacității tehnice de extracție din depozitele de înmagazinare subterană

Această măsură este luată în considerare numai atunci când toate măsurile anterioare (bazate pe piață și nebazate pe piață) nu au avut un impact suficient pentru a proteja aprovizionarea cu gaze a clienților protejați.

La notificarea OTS gaze naturale, AC solicită operatorilor de sisteme de înmagazinare eliberarea de volume din stocurile inactive (pernă de gaze), existente în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în măsura în care este tehnic posibil.

Eliberarea stocurilor inactive se realizează prin decizie AC, atunci când toate măsurile adoptate au fost epuizate, dar volumele de gaze naturale aferente aprovizionării clienților protejați sunt încă insuficiente.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

5. ROLUL ȘI RESPONSABILITĂȚILE ENTITĂȚILOR IMPLICATE PENTRU FIECARE NIVEL DE CRIZĂ

Pentru a asigura transparența și responsabilitatea în timpul unei crize privind securitatea aprovizionării cu gaze, în cadrul acestui capitol sunt identificate părțile relevante implicate și responsabilitățile acestora pentru fiecare nivel criză.

În Legea nr. 123/2012 au fost stipulate obligațiile și drepturile întreprinderilor care operează în domeniul gazelor naturale în România cu privire la alimentarea cu gaze naturale a populației și, în special, a clienților protejați, în scopul realizării obiectivelor de bază și pentru a menține buna funcționare a pieței interne a gazelor, în special în situații de perturbare a furnizării și în situații de criză (a se vedea în Tabelul 3. un rezumat al obligațiilor și drepturilor întreprinderile din sectorul gazelor naturale în România).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Tabel 3. Rezumatul obligațiilor și drepturilor întreprinderile din sectorul gazelor naturale referitoare la funcționarea în siguranță a rețelei naționale de gaze naturale

Întreprinderea	Obligațiile/Drepturile	Prevederea legală din Legea nr. 123/2012
Producătorii de gaze naturale	<ul style="list-style-type: none"> - să dețină autorizațiile pentru înființarea conductelor de alimentare din amonte aferente activității de producție a gazelor naturale și licența de operare a acestora; - să asigure operarea conductelor de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului; - să asigure livrările de gaze naturale, cu respectarea condițiilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare; - să tranzacționeze prin ofertă publică, transparent și nediscriminatoriu pe piețele centralizate de gaze naturale, în conformitate cu prevederile art. 177 și reglementările ANRE.	Art. 124, alin. (1)
Operatorii de sistem de înmagazinare gaze naturale	<ul style="list-style-type: none"> - să opereze, să întrețină, să reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare, în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului; - să asigure accesul terților la depozitele de înmagazinare, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE; - să furnizeze informații utilizatorilor sistemului de înmagazinare, necesare pentru un acces eficient la sistem; - să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public; - să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților.	Art. 142, alin. (1) Art. 142, alin. (2)

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Operatorul transport și de sistem	<ul style="list-style-type: none"> - să opereze sistemul de transport și să asigure echilibrul fizic rezidual al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea și funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță; - să întrețină, să reabiliteze, să modernizeze și să dezvolte sistemul de transport în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului; - să asigure accesul terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice; - să elaboreze și să aplice regimurile optime de transport și de livrare pentru cantitățile de gaze naturale notificate de utilizatorii de rețea, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate; - să elaboreze și să actualizeze acordurile tehnice de exploatare în zona de graniță și să le transmită spre avizare ANRE, anterior intrării în vigoare; - să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate în sistem și, respectiv, ieșite din sistem, conform reglementărilor ANRE; - să constituie în depozitele de înmagazinare subterane un stoc minim sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE; - să realizeze schimbul de informații cu alți operatori de transport și de sistem interconectați, cu operatori de înmagazinare GNL și de distribuție și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementărilor ENTSO-G privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date; - să asigure alocarea capacităților pe conductele de interconectare cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009; - să asigure aplicarea regulilor privind managementul congestiilor, inclusiv pe conductele de interconectare, precum și a normelor de atribuire a capacităților de pe aceste conducte; - să organizeze și să administreze piața de echilibrare a gazelor naturale; - să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;	Art. 130, alin. (1)
-----------------------------------	---	---------------------

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<ul style="list-style-type: none"> - să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condițiile în care sunt periclitate siguranța și integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice; - să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților; - să stocheze gaze naturale în sistemul de transport, în condițiile unor reglementări specifice aprobate de ANRE; - să administreze piața de echilibrare în vederea asigurării echilibrului fizic și menținerii în parametrii operaționali a sistemului, cu efectuarea operațiunilor comerciale respective; - să participe la tranzacționarea gazelor naturale numai pentru activitatea de echilibrare a sistemului, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare sau în alte piețe, conform reglementărilor în vigoare și normelor ENTSO-G. Tranzacțiile cu gaze naturale se realizează pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, prin mecanisme concurențiale, conform reglementărilor autorității competente.	Art. 130, alin. (2)
Operatorii de sistem de distribuție	<ul style="list-style-type: none"> - să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, iar operarea urmând să se desfășoare în baza licenței de distribuție; - să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung; - să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE; - să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite din sistemul propriu; să asigure echilibrul permanent al sistemului operat; - să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale;	Art. 138, alin. (1)

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

5.1. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă timpurie

Tabelul 4. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Alertă timpurie.

Tabel 4. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă timpurie

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	<p>Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale.</p> <p>Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate.</p> <p>Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a Echipei interdisciplinare pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC) și apoi participă la lucrările acesteia.</p> <p>În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Alertă timpurie în România.</p> <p>Emite Decizia de declarare a nivelului de Alertă timpurie, prin Ordin al ministrului energiei, dacă este necesar.</p> <p>Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului.</p> <p>Supraveghează gestionarea situației de criză de Alertă timpurie.</p> <p>Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică, dacă este cazul.</p> <p>Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Alertă timpurie.</p> <p>Emite Decizia privind încheierea nivelului de Alertă timpurie, prin Ordin al ministrului energiei.</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	Evaluează situația de criză. Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Alertă timpurie.
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale. Transmite informații către AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri. Contactează OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.
Operatorii de sistem de înmagazinare	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Operatorii de sistem de distribuție	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Producătorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Furnizorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Producătorii de energie electrică și termică	Transmit informații către OTS gaze naturale și energie electrică, AC și ANRE cu privire la modul de realizare a obligațiilor legale și contractuale, la consumurile de gaze naturale și la nivelurile de producție energie electrică și termică. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
OTS energie electrică	Participă la consultările, convocate de AC cu OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale cu privire la situația de criză de Alertă timpurie și posibila nevoie de măsuri, dacă este cazul. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<p>Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul.</p> <p>Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.</p>
--	---

5.2. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă

Tabelul 5. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Alertă.

Tabel 5. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	<p>Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale.</p> <p>Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate.</p> <p>Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a EGSC și apoi participă la lucrările acesteia.</p> <p>În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Alertă în România.</p> <p>Emite Decizia de declarare a nivelului de Alertă, prin Ordin al ministrului energiei, dacă este necesar.</p> <p>Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului.</p> <p>Supraveghează gestionarea situației de criză de Alertă.</p> <p>Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică, dacă este cazul.</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<p>Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Alertă.</p> <p>Emite Decizia privind încheierea nivelului de Alertă, prin Ordin al ministrului energiei.</p>
Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	<p>Evaluează situația de criză.</p> <p>Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Alertă.</p>
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	<p>Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale.</p> <p>Transmite informații AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri.</p> <p>Notifică producătorii de gaze naturale și operatorii de sistem de înmagazinare despre necesitatea asigurării producției maxime disponibile, respectiv a asigurării capacității maxime disponibile de extracție din depozite.</p> <p>Contactează OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.</p>
Operatorii de sistem de înmagazinare	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE (referitor la situația zilnică a stocurilor de gaze naturale din depozite).</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Fac pregătiri pentru realizarea capacității maxime de extracție, dacă este cazul, și, în acest scop, se consultă cu OTS gaze naturale.</p>
Operatorii de sistem de distribuție	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p>
Producătorii de gaze naturale	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p>
Furnizorii de gaze naturale	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Producătorii de energie electrică și termică	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale și energie electrică, AC și ANRE cu privire la modul de realizare a obligațiilor legale și contractuale, la consumurile de gaze naturale și la nivelurile de producție energie electrică și termică.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p>
OTS energie electrică	<p>Participă la consultările convocate de AC, OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale privind situația de criză de Alertă și posibila nevoie de măsuri.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul.</p> <p>Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.</p>

5.3. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Urgență

Tabelul 6. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Urgență.

Tabel 6. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Urgență

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	<p>Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale.</p> <p>Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate.</p> <p>Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a EGSC și apoi participă la lucrările acesteia.</p> <p>În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Urgență în România.</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<p>Emite Decizia de declarare a nivelului de Urgență, prin Ordin al ministrului energiei, dacă este necesar.</p> <p>Pregătește deciziile privind măsurile care nu sunt bazate pe piață (în temeiul art. 176, alin. (3) din Legea nr. 123/2012), elaborează propuneri privind măsurile care trebuie adoptate pentru nivelul de Urgență și se consultă cu OTS gaze naturale cu privire la restricțiile necesar a fi aplicate.</p> <p>Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului.</p> <p>Supraveghează gestionarea situației de criză de Urgență.</p> <p>Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică.</p> <p>Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Urgență.</p> <p>Emite Decizia privind încheierea nivelului de Urgență, prin Ordin al ministrului energiei.</p>
Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	<p>Evaluează situația de criză.</p> <p>Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Urgență.</p>
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	<p>Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale.</p> <p>Transmite informații AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri.</p> <p>Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.</p> <p>Informează AC, zilnic, despre utilizarea planificată a surselor de gaze și face propuneri cu privire la amploarea restricțiilor care ar trebui introduse, în scopul managementului eficient al surselor și, de asemenea, privind sursele de gaze naturale care urmează să fie angajate prin contracte.</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<p>Contactează zilnic OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.</p>
Operatorii de sistem de înmagazinare	<p>Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.</p>
Operatorii de sistem de distribuție	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.</p>
Producătorii de gaze naturale	<p>Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.</p>
Furnizorii de gaze naturale	<p>Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.</p>
Producătorii de energie electrică și termică	<p>Implementează și respectă contractele încheiate cu OTS energie electrică și/sau cu furnizorii de gaze naturale, precum și măsurile de criză adoptate în nivelul de Urgență, în linie cu legislația aplicabilă, fără a afecta capacitatea acestora de a asigura energie termică pentru populație.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p>
OTS energie electrică	<p>Participă regulat la consultările convocate de AC, cu OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale, privind situația de criză de Urgență și posibila nevoie de măsuri și furnizează informații despre impactul reducerii alimentării cu gaze naturale asupra RET.</p> <p>Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).</p> <p>Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește</p>

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	<p>pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul.</p> <p>Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.</p>
--	--

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

6. MĂSURI SPECIFICE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ENERGIA ELECTRICĂ ȘI TERMOFICAREA

6.1. Furnizarea de energie electrică produsă pe bază de gaze naturale

În anul 2020, producția totală de energie electrică din România s-a ridicat la 53,74 TWh.¹ Procentul producției de energie electrică în România realizată în unități de producere dispecerizabile și nedispecerizabile, în anul 2020, utilizând drept combustibil gazele naturale a fost de 15,92%².

6.2. Impactul probabil al întreruperii aprovizionării cu gaze naturale asupra sectorului electric

În anumite condiții de funcționare ale Sistemului Electroenergetic Național (SEN), de exemplu în cazul unei cereri mari de energie electrică în SEN, opriri de urgență a unor surse de producție, producție redusă din surse regenerabile de energie, în special din parcurile eoliene, posibilități limitate de import sau probleme de zonă cu asigurarea funcționării Rețelei Electrice de Transport (RET), disponibilitatea energiei electrice realizată folosind gaze naturale poate fi de o importanță semnificativă pentru asigurarea securității aprovizionării cu energie electrică în SEN, având în vedere totodată și faptul că centralele electrice pe gaze joacă un rol important în reglarea rapidă necesară pentru echilibrarea SEN, asigurând buna funcționare a acestuia.

În cazul în care în perioada de toamnă și iarnă apar întreruperi în furnizarea de gaze naturale către consumatori, aceștia vor consuma energie electrică suplimentară pentru a o utiliza la încălzire, fapt ce va duce la o situație de criză a aprovizionării cu energie electrică, cu risc, în special, pentru alimentarea cu gaze naturale a clienților protejați.

6.2.1. Măsuri pentru a atenua impactul potențial al unei perturbări a furnizării cu gaze în sectorul energiei electrice

Având în vedere importanța producției de energie electrică care utilizează drept combustibil gazele naturale și în scopul funcționării sigure a SEN, în cazul unei situații de criză de aprovizionare cu gaze naturale, trebuie instituită cooperarea între operatorii de transport și de sistem gaze naturale și energie electrică. În acest sens, OTS gaze naturale va informa OTS energie electrică despre situația de criză și apoi va rămâne în contact regulat cu acesta.

Unul dintre domeniile de cooperare ale OTS gaze naturale și OTS energie electrică este atenuarea potențialului impact negativ al introducerii restricțiilor asupra consumului de gaze naturale necesar pentru a asigura furnizarea de energie electrică în România.

---

¹ Sursa ANRE

Raport anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 2020, pag. 134.

² Sursa: ANRE

Raport anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 2020, pag. 126.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În această etapă, OTS energie electrică identifică centralele electrice care funcționează pe gaze care sunt strict necesare pentru a evita întreruperea acestora pentru asigurarea stabilității tensiunii și frecvenței în SEN.

De asemenea, încă de la începutul unei situații de criză, OTS energie electrică solicită Societății de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale (S.P.E.E.H.) Hidroelectrica S.A. să coreleze nivelul apelor din lacurile de acumulare cu parametri de producție necesari în cazul scoaterii din funcțiune a anumitor centrale electrice care funcționează pe gaze naturale, ca urmare a nealimentării cu combustibil. S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A. va transmite în cel mai scurt timp posibil către OTS energie electrică informațiile solicitate (intervalul de timp în care compania Hidroelectrica are capacitatea să compenseze golul de producție al centralelor electrice pe gaze, astfel încât nivelul apelor din lacurile de acumulare să nu scadă sub limită).

În conformitate cu art. 11, alin. (7) din Regulament, în timpul unei situații de criză și din motive întemeiate, la cererea OTS energie electrică sau gaze naturale, un stat membru poate decide să acorde prioritate furnizării de gaze către anumite centrale electrice alimentate cu gaze și cu rol critic în rețea, în detrimentul furnizării de gaze către anumite categorii de clienți protejați, dacă nefurnizarea de gaze către respectivele centrale electrice alimentate cu gaze și cu rol critic în rețea fie:

- (a) ar putea duce la o deteriorare gravă a funcționării sistemului de energie electrică; sau
- (b) ar împiedica producția și/sau transportul de gaze. Statele membre își bazează orice astfel de măsură pe evaluarea riscurilor.

6.3. Impactul probabil al unei perturbări a furnizării de gaze în sectorul termoficării

Producătorii de energie termică, care nu pot funcționa cu alți combustibili decât gazele naturale și care furnizează energie termică clienților casnici, întreprinderilor mici sau mijlocii și/sau prestatorilor de servicii de asistență medicală, asistență socială esențială, de urgență, de securitate sau prestatorii de servicii care au legătură cu educația sau cu administrația publică au statutul de clienți protejați, în conformitate cu Ordinul ministrului energiei nr. 692/2018 privind aprobarea definirii categoriei „client protejat” și nu vor fi afectați în cazul declarării nivelului de Urgență, cu excepția cazului în care producătorii au transmis o informare despre posibile întreruperi în aprovizionarea cu gaze naturale care afectează în mod semnificativ situația acestora în materie de furnizare de gaze.

Alimentarea cu energie termică a clienților noncasnici trebuie tratată în același mod ca și a clienților casnici în cazul în care rețeaua publică de distribuție pentru alimentarea cu energie termică a clienților casnici sau a serviciilor sociale esențiale nu poate fi separată tehnic (pentru contorizare) de rețeaua publică de distribuție a clienților noncasnici.

În ceea ce privește încălzirea urbană produsă din gaze naturale (instalații de termoficare), companiile care realizează serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

trebuie să ia măsuri pentru a reduce calitatea serviciilor (de exemplu, temperaturi garantate mai mici furnizate utilizatorilor), dacă astfel de acțiuni sunt considerate utile în reducerea consumului de gaze naturale.

6.3.1. Măsuri de atenuare a impactului întreruperii alimentării cu energie termică

Furnizarea neîntreruptă de gaze naturale este o componentă esențială a asigurării securității energiei pentru consumatori în ceea ce privește încălzirea rezidențială, în special în timpul sezonului rece când temperaturile exterioare sunt scăzute.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

7. MANAGERUL DE CRIZĂ

În conformitate cu prevederile art. 176, alin. (2) din Legea nr. 123/2012, în cazul apariției unei situații de criză, pe cele trei niveluri prevăzute de Regulament, Ministerul Energiei, în calitate de autoritate competentă, este desemnată **manager de criză**, care pune în aplicare măsurile prevăzute în Planul de acțiuni preventive privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și/sau în Planul de urgență.

Pentru a analiza posibilele evenimente și incidentele identificate la nivelul pieței gaziere și notificate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale, în conformitate cu rolul și responsabilitățile acestora (a se vedea Tabelele 4., 5. și 6.), pentru a putea decide cu privire la declararea fiecărui nivel de criză și pentru a gestiona situațiile apărute în cazul fiecărui nivel de criză în sistemul național de gaze naturale din România se instituie o Echipă interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC), care este coordonată de AC.

Componența echipei este aprobată prin Ordin al ministrului energiei.

Din EGSC fac parte alături de reprezentanții Ministerului Energiei, câte un reprezentant desemnat al întreprinderilor din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, OSD, operatorii sistemului de înmagazinare subterană, producători de gaze naturale, furnizori de gaze naturale etc.), al ANRE, al OTS energie electrică și al producătorilor de energie electrică și termică. La ședințele EGSC pot să fie convocați, în calitate de invitați, și alți reprezentanți/experti cu experiență relevantă în funcție de situațiile analizate.

AC va coordona măsurile și acțiunile care trebuie întreprinse în cazul situațiilor de urgență în vederea asigurării securității în aprovizionarea cu gaze naturale. În principal, rolul AC va fi acela de a oferi un cadru clar pentru planificarea de urgență, astfel încât acțiunile necesare să poată să fie luate de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale pentru a răspunde cât mai repede posibil la orice posibilă perturbare a aprovizionării cu gaze naturale.

Autoritate Competentă are următoarele responsabilități:

- monitorizează și analizează situația privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale în România;
- coordonează activitățile tuturor entităților implicate în aprovizionarea cu gaze naturale în situații de criză;
- declară /închide nivelurile individuale de criză prin Ordin al ministrului energiei;
- dispune aplicarea măsurilor administrative, prevăzute în Planul de urgență, respective a măsurilor nebazate pe piață, în sensul Regulamentului;
- comunică cu Comisia Europeană și furnizează informații despre aplicarea atât a măsurilor pe piață, cât și a celor nebazate pe piață în scopul verificării corectitudinii declarării fiecărui nivel de criză.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

8. MĂSURI PRIVIND CONSUMUL NEJUSTIFICAT AL CLIENȚILOR NEPROTEJAȚI ÎN TIMPUL NIVELULUI DE URGENȚĂ

Pentru a preveni consumul nejustificat de gaze naturale, în raport cu limitarea consumului de gaze naturale, al clienților finali neprotejați, în cazul declarării nivelului de Urgență, AC contactează OTS gaze naturale, OSD și furnizorii de gaze naturale pentru ca aceștia să informeze clienții finali neprotejați să-și reducă consumul de gaze naturale, pentru a asigura continuitatea aprovizionării cu gaze naturale la nivel național, cu precădere a clienților protejați. Clienții finali neprotejați vor adopta măsuri de limitare a consumului, în conformitate cu legislația națională în vigoare, în măsura în care este tehnic posibil, fără a pune în pericol funcționarea sigură și fiabilă a rețelelor de gaze și integritatea instalațiilor tehnologice afectate de reducere.

Măsurile nebazate pe piață vor fi utilizate atunci când toate mijloacele disponibile necesare pentru satisfacerea nevoilor de aprovizionare cu gaze naturale a clienților protejați au fost epuizate. Pentru clienții finali neprotejați care nu respectă restricțiile privind furnizarea de gaze naturale se vor aplica penalități financiare, în conformitate cu legislația națională în vigoare și/sau vor fi decuplați tehnic în măsura în care este tehnic posibil, fără a pune în pericol integritatea instalațiilor tehnologice.

Dacă un client final neprotejat nu respectă restricțiile, OTS gaze naturale/ODS poate impune acestuia constrângeri tehnice având ca efect limitarea consumului de gaze naturale. Restricțiile nu vizează centrale electrice alimentate cu gaze naturale identificate ca fiind cu rol critic în RET și nefurnizarea de gaze către respectivele centrale electrice ar putea duce la o deteriorare gravă a funcționării Sistemului Energetic Național.

Clienții finali neprotejați trebuie să depună toate eforturile pentru a se conforma cererii de reducere a consumului lor. În cazul în care clientul final neprotejat nu respectă solicitarea de reducere, consumul ulterior al acestora se consideră nejustificat, iar OTS gaze naturale/ODS are dreptul de a reduce fizic cantitățile preluate de aceștia cu cantitățile necesare, în condițiile nivelului de Urgență, în conformitate cu prevederile din Legea nr. 123/2012 și din Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul unei situații de criză în sistemul național de gaze naturale, consumul clienților finali neprotejați este monitorizat de către OTS gaze naturale și de către OSD, iar datele sunt transmise AC.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

9. TESTE DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

În conformitate cu prevederile art. 10, alin. (3) din Regulament „măsurile, acțiunile și procedurile cuprinse în planul de urgență sunt testate cel puțin o dată între actualizările periodice ale acestuia efectuate la fiecare patru ani [..]. Pentru a testa planul de urgență, autoritatea competentă simulează scenarii cu impact mediu și ridicat și reacții în timp real în conformitate cu planul de urgență. Rezultatele testelor sunt prezentate GCG de către autoritatea competentă”.

Autoritatea Competentă este responsabilă cu pregătirea și organizarea testelor de răspuns în situații de urgență. Testele de urgență au loc cel puțin o dată la patru ani, iar data și entitatea responsabilă de organizarea lor sunt stabilite prin Ordin al ministrului energiei. Primele teste de răspuns vor fi efectuate în cel mult un an de la data la care Comisia Europeană a emis opinia cu privire la Planul de urgență. Scopul efectuării testelor de urgență este acela de a testa eficacitatea planului și a aranjamentelor operaționale incluse în acesta.

Scenariul testului de urgență va fi pregătit de un grup de experți și nu va fi public până la efectuarea acestuia și presupune o serie de evenimente simulate care au ca scop evaluarea incidentelor care pot declanșa potențiale probleme în funcționarea SNT, până la situația în care apare necesitatea declarării unui nivel de criză și se creează o necesitate obiectivă de a începe aplicarea măsurilor nebazate pe piață. Scenariul privind testul de urgență presupune variante ale simulării în funcție de deciziile luate de participanții la test. În etapa de pregătire a scenariului sunt identificate principalele entități care trebuie să participe la testul de urgență (părți interesate).

Scenariul privind testul de urgență este supus aprobării AC.

Entitățile implicate sunt, în principal, AC, OTS gaze naturale, OTS energie electrică și, în funcție de scenariu, alte întreprinderi din sectorul gazelor naturale, companii energetice/producătorii de energie electrică pe gaze, alte ministere, sectorul industrial etc. Entitățile indicate în test (părți interesate) sunt obligate să participe la acesta.

Pentru implementarea testului de urgență, mecanismele și mijloacele de comunicare trebuie să fie clar definite pentru a separa mesajele de testare de comunicarea reală între părțile interesate.

Testul trebuie efectuat în condiții cât mai apropiate de condițiile reale.

După efectuarea testului de urgență, se întocmește și se prezintă un rezumat al rezultatelor obținute, inclusiv un plan de acțiune, detalierea îmbunătățirilor aduse aranjamentelor de urgență existente, care vor fi puse la dispoziția tuturor părților interesate.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10. DIMENSIUNEA REGIONALĂ

10.1. Măsurile de adoptat pentru fiecare nivel de criză

Trebuie menționat că Planul de urgență include prima implementare a mecanismelor de cooperare în cadrul fiecărui Grup de risc din care România face parte, pentru consolidarea acestei dimensiuni în vederea sporirii siguranței furnizării de gaze, precum și pentru stabilirea unor măsuri transfrontaliere adecvate și eficiente de-a lungul coridoarelor de furnizare în caz de urgență.

Pentru a se asigura că Statele Membre incluse într-un grup de risc au acces la informații care le vor permite să prevină sau să răspundă la potențialele perturbări în aprovizionarea cu gaze naturale este necesar să se stabilească un sistem eficient de comunicare între Autoritățile Competente din grupul de risc.

Dimensiunea regională a Planului de urgență oferă posibilitate pentru Statele Membre din grupurile de risc, din care România face parte, respectiv:

- Ucraina: Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Grecia, Croația, Italia, Ungaria, Luxemburg, Austria, Polonia, România, Slovenia, Slovacia și
- Trans-balcanic: România, Bulgaria și Grecia,

să coopereze în aplicarea măsurilor bazate pe piață și nebazate pe piață.

10.1.1. Grupul de risc Ucraina

Toate măsurile enumerate mai jos vizează în esență cerințe de informare utile tuturor Statele Membre aparținând Grupului de risc care trebuie să reacționeze la situații neașteptate pentru a preveni extinderea unei situații de criză, pentru a ajuta Statele Membre care au nevoie cu tot ce este posibil.

Schimbul rapid și eficient de informații între Autoritățile Competente ale Statele Membre care aparțin unui grup de risc reprezintă un element cheie în rezolvarea consecințelor potențiale ale întreruperilor aprovizionării cu gaze naturale cu precădere într-o astfel de regiune diversă.

10.1.1.1. Alertă timpurie

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând grupului de risc a declarat nivelul de Alertă timpurie, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, la fiecare patru zile, cu privire la nivelul de Alertă timpurie celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10.1.1.2. Alertă

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând grupului de risc a declarat nivelul de Alertă, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, la fiecare două zile, cu privire la nivelul de Alertă celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.1.3. Urgență

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând grupului de risc a declarat nivelul de Urgență, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, în fiecare zi sau chiar de mai multe ori pe zi, cu privire la nivelul de Urgență celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.2. Grupul de risc Trans-balcanic

Toate măsurile enumerate mai jos vizează în esență cerințe de informare utile tuturor Statele Membre aparținând grupului de risc care trebuie să reacționeze la situații neașteptate pentru a preveni extinderea unei situații de criză, pentru a ajuta Statele Membre care au nevoie cu tot ce este posibil.

10.1.2.1. Alertă timpurie

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând Grupului de risc a declarat nivelul de Alertă timpurie, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, la fiecare patru zile, cu privire la nivelul de Alertă timpurie celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10.1.2.2. Alertă

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând grupului de risc a declarat nivelul de Alertă, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, la fiecare două zile, cu privire la nivelul de Alertă celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.2.3. Urgență

Atunci când Autoritatea Competentă a unuia dintre Statele Membre aparținând grupului de risc a declarat nivelul de Urgență, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

Autoritatea Competentă a Statului Membru declarant va transmite actualizări, în fiecare zi sau chiar de mai multe ori pe zi, cu privire la nivelul de Urgență celorlalte State Membre aparținând grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.3. Acțiuni care trebuie întreprinse în cadrul fiecărui grup de risc, din care România face parte, în cazul declarării unui nivel de criză

Statul Membru care declară situația de criză va furniza o descriere a evenimentului sau a informațiilor care au condus la declararea nivelului de criză, și anume:

- Data, ora și durata evenimentului;
- Natura evenimentului;
- Locația evenimentului;
- Volumele de gaze naturale afectate.

Având în vedere prevederile Regulamentului, pentru nivelurile de Alertă timpurie și de Alertă, informațiile vizează numai măsurile bazate pe piață care sunt adoptate, inclusiv:

- O scurtă descriere a măsurii și a principalii actori implicați;
- Dacă aceste măsuri sunt suficiente pentru a face față nivelului de criză și, dacă nu, o descriere succintă a măsurilor suplimentare care pot fi luate;
- Dacă sunt de așteptat efecte transfrontaliere între Statele Membre aparținând Grupului de risc cu care România este direct conectată (de exemplu, importuri crescute din aceste State Membre).

Pentru nivelul de Urgență, informațiile care se transmit vor include:

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

- Acțiunile întreprinse pe partea cererii și a ofertei pentru asigurarea furnizării gazelor naturale, inclusiv acordurile comerciale între părțile implicate și orice mecanisme de compensare pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale, acolo unde este cazul;
- O scurtă descriere a măsurilor bazate pe piață aplicate în această etapă, indicând contribuția așteptată a măsurilor de atenuare a nivelului de Urgență și principalii actori implicați;
- O scurtă descriere a măsurilor nebazate pe piață și principalii actori implicați;
- Ordinea stabilită în care ar trebui implementate măsurile nebazate pe piață, ținând cont de circumstanțele nivelului de Urgență;
- Contribuția așteptată a măsurilor nebazate pe piață pentru atenuarea situației la nivelul de Urgență ca o completare a măsurilor bazate pe piață;
- Evaluarea altor efecte ale măsurilor nebazate pe piață, acordând o atenție deosebită posibilelor efecte transfrontaliere în alte State Membre ale Grupului de risc.

10.2. Mecanismele de cooperare

Regulamentul prevede ca procedurile și măsurile detaliate să fie urmate pentru fiecare nivel de criză prin colaborarea strânsă a Statelor Membre în cadrul Grupurilor de risc sau cu alte state vecine, dacă este cazul. Capitolul stabilește cerințele pentru fiecare grup de risc, din care România face parte, pentru a coordona acțiunile la fiecare nivel de criză. Procedurile și măsurile stabilite pot varia în funcție de aranjamentele naționale din fiecare Stat Membru.

10.2.1. Grupul de risc Ucraina

Mecanismul de cooperare din cadrul grupului de risc urmează proceduri de coordonare stabilite între Statele Membre, operatorii de transport și de sistem, autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei, precum și alte părți interesate.

Operatorii de transport și de sistem (OTS) gaze naturale din Statele Membre ale grupului de risc lucrează în strânsă cooperare. În cazul în care se anticipează un posibil blocaj în aprovizionarea cu gaze naturale la nivelul unui Stat Membru, OTS din acel Stat Membru va lua legătura cu OTS-urile din celelalte State Membre aparținând grupului de risc. În măsura în care este posibil, vor conveni asupra coordonării măsurilor transfrontaliere, inclusiv schimbul de informații cu privire la orice măsuri necesare bazate pe piață cu efecte transfrontaliere.

În cazul unei situații de criză, OTS-urile cooperează și fac schimb de informații folosind Sistemul Regional de Coordonare pentru Gaze (Sistemul ReCo pentru Gaze), înființat de ENTSO-G, în temeiul art. 3, alin. (6) din Regulament. Majoritatea Statelor Membre care fac parte din Grupul de risc Ucraina sunt incluse în cadrul echipei ReCo Est, care a fost lansată în noiembrie 2017.

ENTSO-G va informa Comisia și autoritățile competente ale Statelor Membre aparținând Grupului de risc. OTS-urile pot sugera posibile măsuri de răspuns.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În cazul în care Sistemul ReCo pentru gaze este activat pentru Grupul de risc Ucraina, autoritățile competente și autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei din Statele Membre aparținând Grupului de risc trebuie să fie imediat invitate să participe la toate întâlnirile și comunicările.

În cazul declarării nivelului de Urgență, OTS-urile și Autoritățile Competente din Statele membre aparținând Grupului de risc vor fi în contact strâns, în special, pentru a furniza informații, la un nivel corespunzător, privind nivelul așteptat al necesarului de restricții a fluxurilor transfrontaliere de aprovizionare cu gaze naturale.

Informațiile furnizate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale în temeiul art. 14, alin. (1) din Regulament sunt partajate cu Statele Membre ale Grupului de risc.

10.2.2. Grupul de risc Trans-balcanic

Întregul mecanism de cooperare între Statele Membre și procedurile de coordonare stabilite în cadrul Grupului de risc Ucraina între operatorii de transport și de sistem, autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei, precum și alte părți interesate se aplică și în cazul acestui Grup de risc.

10.3. Proceduri adiacente

Pentru a avea acces la informații complete despre situația actuală din sistemul de gaze naturale, Autoritățile Competente din toate Statele Membre aparținând grupurilor de risc Ucraina și Trans-balcanic ar trebui să pregătească proceduri adecvate pentru culegerea de informații de la toate întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale) și de asemenea de la participanții de pe piață gaziferă, dacă este necesar.

10.4. Solidaritatea cu Statele Membre

În cazul în care un Stat Membru nu își poate acoperi un deficit major în furnizarea de gaze naturale, în special pentru clienții săi protejați în virtutea principiului solidarității și a epuizat toate măsurile bazate pe piață și toate celelalte măsuri nebazate pe piață, prevăzute în planul de urgență, în conformitate cu art. 13 din Regulament, Autoritatea Competentă a acestui Stat Membru are permisiunea să solicite utilizarea mecanismului de solidaritate prin notificarea unei cereri de solidaritate explicite către Comisie și către autoritățile competente ale tuturor Statelor Membre cu care sunt conectate direct sau prin intermediul unei țări terțe. De asemenea, Autoritatea

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Competență ar trebui să informeze fără întârziere autoritățile competente ale tuturor Statelor Membre aparținând grupului de risc cu privire la respectiva cerere de solidaritate notificată³.

---

³ Membrii Grupului de risc Ucraina au început discuții pentru a conveni asupra aspectelor tehnice, aranjamentelor juridice și financiare necesare pentru implementarea mecanismului de solidaritate descris la art. 13 din Regulament. Pe măsură ce aceste aranjamente sunt convenite, ele vor fi incluse în acest paragraf.

În conformitate cu prevederile art. 13 din Regulament, România trebuie să încheie acorduri interguvernamentale privind măsurile de solidaritate pentru a garanta siguranța aprovizionării cu gaze solidaritate cu Republica Bulgaria și cu Ungaria, țări cu care România este direct conectată.

O analiză a comentariilor făcute de statele membre cu privire la proiectul de acord interguvernamental este în prezent în curs de realizare. Următorul pas este prezentarea unei versiuni actualizate a proiectului de acord interguvernamental pentru discuții ulterioare.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

11. CONSULTAREA CU PĂRȚILE INTERESATE

Având în vedere importanța și implicațiile Planului de urgență pentru securitatea aprovizionării cu gaze naturale în România și, în special, a clienților protejați, Ministerul Energiei a supus proiectul Planului de urgență unei consultări publice, în scopul colectării, de la părțile interesate, de propuneri, sugestii și opinii cu valoare de recomandare cu privire la acest document.

Scopul consultării a vizat creșterea transparenței procesului decizional și a permis, în același timp, acumularea de informații utile, necesare dezbaterii unor aspecte de politici publice cu impact major pentru perioada 2021-2030.

Consultarea publică s-a derulat prin publicarea de către Ministerul Energiei, pe site-ul oficial al instituției, a anunțului privind inițierea procesului de consultare publică cu privire la proiectul Planului de urgență. Proiectul Planului de urgență a fost anexat acestui anunț de inițiere a consultării publice.

Suplimentar, proiectul a fost transmis pentru puncte de vedere/ observații și propuneri unor întreprinderi din sectorul gazelor naturale, unor producători de gaze naturale și energie electrică și operatorilor de transport și de sistem: de energie electrică și de gaze naturale, după cum urmează: Autoritatea de Reglementare în domeniul Energiei, Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A., Societatea Națională de Gaze Naturale ROMGAZ S.A., OMV PETROM S.A., Compania Națională de Transport al Energiei Electrice TRANSELECTRICA S.A., Electrocentrale București S.A. ELCEN, Asociația Furnizorilor de Energie din România, Asociația Producătorilor de Energie Electrică - HENRO, Filiala de Îmagazinare Gaze Naturale DEPOGAZ Ploiești S.R.L. și DEPOMUREȘ S.A..

Proiectul Planului de urgență a fost transmis autorităților competente din Ungaria și Republica Bulgaria pentru consultare.

Lista părților interesate ce au trimis observații la proiectul Planului de urgență în cadrul consultării publice este prezentată mai jos:

- Autoritatea de Reglementare în domeniul Energiei;
- Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie;
- Electrocentrale București S.A. ELCEN;
- Filiala de Îmagazinare Gaze Naturale DEPOGAZ Ploiești S.R.L.;
- DEPOMUREȘ S.A.;
- Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A.;
- Societatea Națională de Gaze Naturale ROMGAZ S.A.;
- OMV PETROM S.A.;

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

- Asociația Furnizorilor de Energie din România;
- Asociația Producătorilor de Energie Electrică – HENRO;
- Compania Națională de Transport al Energiei Electrice TRANSELECTRICA S.A..

Observațiile și comentariile, transmise de părțile interesate, de ordin general și specific au fost evaluate și parțial preluate.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

12. CONCLUZII

Planul de urgență a fost elaborat în conformitate cu prevederile Regulamentului.

Planul de urgență descrie rolul și responsabilitățile întreprinderilor care operează în domeniul gazelor naturale în România, activitățile individuale ale entităților implicate în prevenirea situațiilor de criză, în scopul realizării obiectivelor de bază și pentru a menține buna funcționare a pieței interne a gazelor, în special în situații de perturbare a siguranței furnizării de gaze naturale pentru fiecare nivel de criză.

În vederea analizării posibilelor evenimente și incidentele identificate la nivelul pieței gaziere și comunicate de întreprinderile din sectorul gazelor naturale, pentru a putea decide cu privire la declararea fiecărui nivel de criză și pentru a gestiona situațiile apărute în cazul fiecărui nivel de criză în sistemul național de gaze naturale din România se instituie o Echipă interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC), care este coordonată de AC.

În cadrul nivelului de Alertă timpurie, pot fi utilizate măsuri bazate pe piață, în principal: adaptarea pragului de echilibrare a SNT și managementul programelor de reparații/investiții.

În cadrul nivelului de Alertă, pot fi utilizate măsuri bazate pe piață, în principal: modificarea voluntară a nominalizărilor, utilizarea capacităților de extracție/stocurilor disponibile la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale și reducerea consumului clienților care pot fi întreruși comercial - Schemă de întreruptibilitate garantată a consumului de gaze naturale.

Măsurile nebazate pe piață, care sunt utilizate numai în cazul nivelului de Urgență, includ introducerea restricțiilor privind consumul de gaze naturale pentru clienții neprotejați și măsuri privind identificarea și activarea clienților întreruptibili de siguranță, în cazul celor axate pe cerere și, respectiv, dreptul de a dispune asupra surselor de gaze naturale/preluarea surselor de gaze naturale, flexibilitate sporită a importului, creșterea obligatorie a nivelului producției de gaze naturale, extracția forțată a gazelor naturale din depozitele de înmagazinare subterană/ creșterea capacității tehnice de extracție din depozitele de înmagazinare subterană și reducerea dezechilibrului asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire, în cazul celor axate pe ofertă.

În cazul nivelului de Urgență, furnizarea de gaze naturale în România vizează asigurarea aprovizionării cu precădere a clienților protejați.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

LISTA FIGURILOR:

	Pag.
Figura 1. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Alertă timpurie	12
Figura 2. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Alertă	14
Figura 3. Schema de flux de informații în cazul nivelului de Urgență	17
Figura 4. Schemă pentru determinarea Procentului de reducere a consumului clienților finali neprotejați	29

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

LISTA TABELELOR:

	Pag.
Tabel 1. Indicatorii utilizați pentru declararea nivelurilor de criză	18
Tabel 2. Lista incidentelor care pot declanșa un nivel de criză	19
Tabel 3. Rezumatul obligațiilor și drepturilor întreprinderilor din domeniul gazelor naturale referitoare la funcționarea în siguranță a rețelei naționale de gaze naturale	34
Tabel 4. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă timpurie	38
Tabel 5. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă	40
Tabel 6. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Urgență	42